

ESBJERG-BLADET

ESBJERG-POSTEN • FANØ-POSTEN

Nr. 114

Fredag den 18. Maj 1945

41. Aarg.

Delvis Forbindelse er genoptaget med Bornholm

Post-, Flyve- og Paketforbindelse gennemføres, og Tjenestestamtaler kan føres

Amtmand Steemann kommer i Dag til København og aflægger Rapport

København, Fredag. RB.
Udenrigsministeriet meddeler Torsdag:

Ifølge modtagne Meddelelser fra Amtmanden over Bornholm Amt, er der med de russiske Myndigheder truffet Aftale om Genoptagelsen af Forbindelsen mellem Bornholm og den øvrige Del af Landet.

Flyvetrafikken vil heretter blive

genoprettet i Dag, Fredag, for Befordring af Post og Gods, og der vil snarest blive Adgang for Befordring af Personer i strengt tjenstlige Anliggender, Telefon- og Telegrafforbindelse genoptages for saa vidt angaar Samtaler, der føres af statslige og kommunale Myndigheder, endvidere er Trafikken med Paketbaade for Transport af Gods genoptaget. Amtmanden har meddelt, at han vil indfinde sig i København i Dag for nærmere at drøfte Forholdene.

De tyske Tropper forlader Bornholm programmessigt

København, Fredag. RB.

Efter hvad der foreligger i Altes med Hensyn til Forholdene paa Bornholm, kan det siges, at Evakueringen af de tyske Tropper foregaar programmessigt, og at Størstedelen allerede er borte. Alt ialt ser det ud til, at Forholdene atter vil nærme sig det normale i den nærmeste Fremtid.

I Gaar ved 16.30. Tiden afgik Paketbaaden »Anna« fra København til Bornholm med tres-halvfjerds Tons Last, væsentligst Levnedsmidler. Der var ogsaa et Parti Benzin. Endvidere havde »Anna« de sidste Dages Post med.

„Storebælt“ kommer tilbage fra Sverige

København, Fredag. KG.

Statsbanernes Motorfærge »Storebælt«, der for nogle Maaneder siden gik til Sverige, afsejler fra Helsingborg, saa snart Minerne er strøget. Færgen ventes i næste Uge at kunne indgaa i Storebæltstrafikken igen.

Minister Døssing bliver dansk Gesandt i Moskva

Den diplomatiske Forbindelse med Rusland er genoprettet

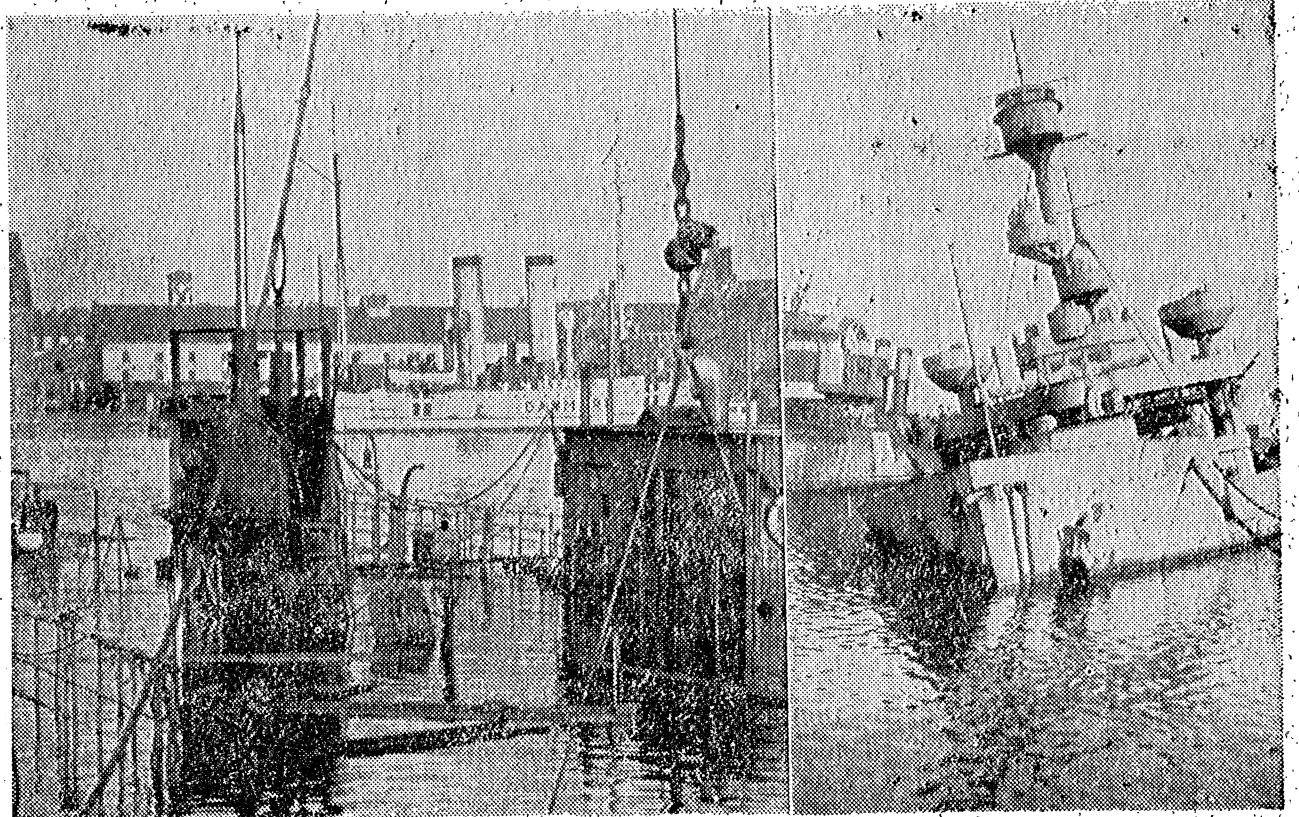
København, Fredag. RB.
Udenrigsministeriet meddeler: KORT efter den nye Regerings Udnævnelse anmodede Udenrigsministeren Minister Døssing om at give Sovjetregeringen Meddelelse om Ministeriets Dan-nelse, Grundlaget herfor og den fuldstændige Enighed, der hersker i den danske Folk.

Samtidig anmodes Ministeren om overfor Sovjetregeringen at fremsætte Anmodning om at blive anmeldt som dansk Gesandt i Moskva, og om at der maatte blive givet ham Lejlighed til at overrække sine Akkreditiver. Endvidere anmoder Ministeren

om at meddele, at man i Danmark meget længes efter at se en russisk Gesandt her.

Fra Minister Døssing er der i Dag indløbet et Telegram af følgende Indhold. Sovjetregeringen meddeler: Idet den betragter Henvendelsen fra den danske Regering som en Fordømmelse af den tidligere Regerings Brud med Sovjetregeringen foretaget samme Dag Hitlers Tyskland angreb Sovjet, kan Sovjetregeringen imødekomme den nye danske Regerings Anmodning og anerkende Minister Døssings Udnævnelse. Minister Døssing vil i en nær Fremtid komme til Danmark.

Et Minde fra 29. August

Hvad der endnu er tilbage af den danske Flaade, som vore Marinere saa sig nødsaget til at sænke ved det tyske Overfald den 29. August 1943. Til venstre Undervandsbaaden »Havfruen« og til højre »Peder Skram«, med stærk Slagside.

Den diplomatiske Forbindelse mellem Danmark og Japan afbrydes

Samtidig anerkendes den kinesiske Chungking Regering som den eneste lovlige

København, Fredag. OB.

Udenrigsministeriet meddeler: MINISTER Tillit, Tokio, er af Udenrigsministeriet anmodet om at give den japanske Regering følgende Meddelelse:

Som Følge af den tyske Okkupation af Danmark har Danmark været ude af Stand til formelt at undertegne de forenede Nationers Deklaration af 1. Januar 1942, skønt det danske Folk ansaa sig bundet til at overholde de samme Forpligtelser som de andre forenede Nationer. Danmark er nu blevet befriet og den danske Regering har derfor taget Skridt til formelt at underskrive de forenede Nationers Deklaration af 1. Januar 1942, i Overensstemmelse hermed har det befriede Danmarks Regering besluttet at afbryde den diplomatiske Forbindelse med den kejserlige japan-

ske Regering og tilbagekalder sin Gesandt i Tokio.

Danmark blev tvunget til at bryde med Kina

Udenrigsministeriet meddeler: Minister Collin, Changhai, er af Udenrigsministeriet anmodet om at give Regeringen i Nanking følgende Meddelelse:

Danmark, der siden April 1940 har været besat af Tyskerne blev i August 1941 under tysk Pres tvunget til at afbryde den diplomatiske Forbindelse med Kinas Regering i Chungking. Den i det befriede Danmark dannede Rege-

3 Mill. Kr. fundet i Nyboder-Skolen, efter at Tyskerne har forladt den

København, Fredag. KG.

FORSKELLIGE Forlydender vilde forleden vide, at der ved Middagstid i Nyboder-Skole, der gennem Størstedelen af Besættelsesperioden har været taget i Anvendelse af Tyskerne, er gjort et Fund af Penge paa ca. 3 Mill. Kr. Skolen anvendes nu til Logi for tyske Flygtninge. Pengene skal være afleveret til Nationalbanken, men fra dens Side ønsker man ikke foreløbig hverken at bekræfte eller afkræfte Rygterne.

ring erklærer, at den nu som hidtil betragter Regeringen i Chungking som den eneste lovlige Regering i Kina.

Brunkul-Produktionen forceres mest muligt

Marts-Produktionen var paa 230,000 Tons Brunkul, April-Produktionen formentlig af samme Størrelse

København, Fredag. KG.

SAA usikre som Mulighederne for skarplig Kul-Tilførsler her til Landet vedvarende synes at være, er der Grund til at formode, at Brunkul-Produktionen stadig fremskyndes mest muligt.

Lederen af Statens Brunkul-Tilsyn, fhv. Banechef H. Flensborg, bekræfter da ogsaa dette i en Samtale med os:

»Der arbejdes stadig for fuld Kraft, — siger Banechefen — og der er sikkert ikke Grund til at ændre noget deri. Personlig tror jeg ikke, der vil blive nogen som helst Risiko for, at ikke at producere Brunkul i Tiden til 1. April næste Aar skal kunne afsættes, og jeg tror ikke, den Statsgaranti, der er for-handlet om med Hensyn til Af-

sætningen af Brunkullen, vil komme til at blive synderligt effektiv.

Hvornaa kommer iøvrigt den ministerielle Resolution om denne Brunkuls-Ordning?

»Udsendelsen er naturligvis forsinket lidt ved den seneste Tids mange og store Begivenheder. I og for sig tror jeg ikke, der behøves yderligere Forhandlinger, men Sagen skal naturligvis forelægges den nye Landbrugsminister og den nye Finansminister, for Resolutionen kan udsendes.

Hvordan gaar selve Produktionen?

»Godt! — heldigvis. Definitiv Opgørelse har jeg ikke senere end Marts Maaned. Da var Produktionen ca. 230,000 Tons, den største Marts-Produktion vi endnu har

Tøjskatten ventes snart ophævet

Finanslovsforlaget skal behandles paa Onsdag.

København, Fredag. KG.

Folketingets Møde foretogde Finansminister H. C. Hansen en Række Forslag af financel Art. Bl. a. et gaaende ud paa, at man fortsætter med Udstedelsen af Statsobligationer. Statsskatkammerbeviser o. l. som hidtil, men med en gennemgaaende lavere Rente. Dette Forslag er vedtaget. Endvidere foreslog Ministeren Ophævelse af Tøjskatten, hvilket Forslag senere kommer til Behandling. I det næste Møde paa Onsdag skal Finansloven til første Behandling.

ESBJERG OG OMEGN

TOGTIDER FRA ESBJERG

Afgang mod Fredericia: 7,50 11,50
17,32.
Ankomst fra Fredericia: 7,48 14,12
18,08.
Afgang mod Varde: 8,05 15,35.
Ankomst fra Varde: 11,40 21,55.
Afgang mod Ribe: 5,40 17,00 17,32.
Ankomst fra Ribe: 8,44 17,38.
Afgang mod Grindsted og Brande: 6,45
17,17.

FANØ-FÆRGEN:

Søndage:
Fra Esbjerg: Kl. 7,00 18,30.
Fra Fanø: Kl. 7,30 19,00.
Hverdage:
Fra Esbjerg: Kl. 6,30 13,15 17,30.
Fra Fanø: Kl. 7,10 14,15 18,15.
Apotekernes Nattevagt:
I denne Uge Løveapoteket fra Kl.
18 til 8 Morgen (Natten efter Søndag
inclusiv).

Esbjerg, 18. Maj.

Køberetten kunde ikke opfyldes.

Syerske Ane Marie Jensen, Esbjerg, solgte den 19. April 1938 en Ejendom i Guldager til Gaard-ejer Jørgen Pedersen, Guldager. I Skødet blev det bestemt, at Ane Jensen skulde have Køberet i 5 Aar til en Parcel fra Ejendommen, hvis Beliggenhed var nærmere beskrevet. Frk. Jensen betalte 500 Kr. kontant for denne Køberet, der iøvrigt var betinget af, at hun købte Parcelen til Bebyggelse til eget Brug.

I Oktober 1942 krævede hun denne Bestemmelse opfyldt, men Jørgen Pedersen erklærede sig ude af Stand hertil, fordi betydelige Dele af Arealen var eksproprieret til Udvidelse af et Vejkræds. Og under Hensyn hertil blev Pedersen da ogsaa frifundet, dog mod Betaling af de 500 Kr., Ane Jensen havde givet for Køberetten.

Landsretten har stadfæstet denne Dom, dog saaledes at Jørgen Pedersen dømtes til at betale Ane Jensen 762 Kr. Sagens Omkostninger for Landsretten ophævedes.

Stamgæsterne Hyldest til Restauratøren.

Ved Syttentiden i Onsdags, da en Del Stamgæster som sædvanlig var mødt i Sankts Restauration i Skolegade, fandt der en lille Højtidelighed Sted. En Hædre overrakte paa samtlige Stamgæsters Vegne Fru Sand to Billede af Kongen og Dronningen i Ramme som Tak og Paaskønnelse, fordi denne Restauration under hele Besættelsen havde kunnet udlægge Tyskere i Restaurationen. Fru Sand takkede bevæget for denne Opmærksomhed og serverede derefter let, Glas Vin for Stamgæsterne.

Gymnastikopvisningen for Russerne.

Hermold's Gymnastikopvisning i Af-tes ved Stormgades Skole, hvortil de russiske Krigstunger var specielt indbudt, havde samlet en tusindtallig Publikumsskare og Stævnet fik et yderst vellykket Forløb. Klubbens Elitegymlæstere, baade kvindelige og mandlige, holdt hjertelig Bifa for deres smukke Præstationer. Mange af Tilskuerne havde efterkommet Opfordringen om at medbringe Tobak, saa i forhaabentlig faar Skolen Lov til at have sine Mastrasser i Fred i den kommende Tid.

haft. For April regner jeg med en Produktion af omtrent samme Størrelse.

»Er der den senere Tid foretaget nye Ekspropriationer af Brun-kulslejer?»

— »Vi har fornylig eksproprie-ret et større Areal ved Søby paa ca. 40 ha, og vi skal nu se at komme i Gang der snarest muligt.»

»Har Statsbanerne foretaget nye, store Bestillinger af Brun-kul?»

— »Statsbanerne vilde gerne have ca. 80 Vognladninger — a 15—20 Tons — hver eneste Dag. Af store, rene Brunkul. Til nu har vi dog ikke kunnet dække saa store Krav fuldtud, men vi bestræber os for bedst muligt at imødekomme Statsbanerne.»

—zow.

En Tak.

Vi har modtaget følgende:

Hr. Redaktør!
Da det ikke var mig muligt forinden min Afreise fra Esbjerg, bærer jeg Dem venligst gennem Deres ærede Blad bringe min Bedste Tak til Institutioner, Firmaer og Enkeltpersoner, der beredvilligt og venligt har ydet værdifuld Støtte til Esbjerg Jernbaneorkester, Start og Opretholdelse.

Idet jeg bringer denne Tak, tillader jeg mig at haabe paa, at Orkestret og, saa fremtidigt maa nyde fortjent Bevaagenhed.

Med Højagtelse
Chr. M. Damborg,
Stationsforstander, Kolding.

Hjælpekomite for de bomberamte Bornholmere

Undertegnede Bornholmere i Esbjerg tillader sig herved at henvende sig til den vestjydske Befolkning med Anmodning om Støtte til vore bomberamte Landsmænd paa Bornholm. Som det vil være bekendt, rantes Byerne Rønne og Neksø umiddelbart efter den tyske Kapitulation af voldsomme Bombardementer, hvorved store Dele af disse to Byer ødelagdes. Ødelæggelserne er saa store, at man egentlig ikke rigtig falder deres uamaadelige Omfang. I Rønne er ca. 3000 Indbyggere eller ca. 1/4 af Byens Befolkning og i Neksø 1500 eller ca. 1/2 af Byens Befolkning berøvet Hús og Hjem. Disse Mennesker har saa at sige mistet alt hvad de ejede; man vil forstaa, at Nøden er uhyre. Naturligvis vil Forsikring dække en Del af Skaderne, men sikkert ogsaa kun en Del, idet alle Forsikringer givet ikke har været paa Højde med de nuværende Priser. Dertil kommer, at Vareknaphed i Landet forbyder at bygge eller indkøbe nyt i Stedet for det øde-

Hvem solgte Svinene til Tyskerne?

Vagtvernet har anholdt en 47-aarig Arbejdsmand Peter Knudsen Nielsen, Grønnegade 83. Vagtvernet havde faaet Meddelelse om, at han havde drevet forskellig Handel med Tyskerne, bl. a. skulde han have solgt nogle Svin til dem.

Der blev foretaget en Undersøgelse paa hans Bopæl, og der blev her fundet en hel Del Cyklestel, tre Jagtgeværer med Patroner, fem Dæk, ni Slinger, en Del Kabellledning og noget Stof til en Kjole. Nielsen forklarede, at Cyklestellet stammede fra den Tid, han havde været Cyklehandler, og om de andre Ting erklærede han, at de tilhørte hans Hustru og Søn og ham selv. Det var rigtigt, at han havde solgt to Svin, men det var til en Mand, der hed Brode. Denne havde solgt dem videre til Tyskerne. Imidlertid er der et Vidne, der paastaar at have set Tyskerne hente Svinene hos Nielsen.

Fanøfærgeren ændrer Søndags-tidene.

Som det vil ses af omstaaende Bekendtgørelse har Esbjerg—Fanø Færgeri ændret Fartplanen for Søn- og Helligdage, saaledes at

lagte. Der er derfor Brug for Penge som Naturalier af enhver Art. Alt vil kunne bruges, Møbler, Klæder, Linned, Sengetøj m. v. Vi vil være glade for at modtage alt, hvad man vil give os.

Vi nærer Tillid til og Forvisning om, at Landsmænd ved Danmarks Port mod Vest med glade og gavmilde Hjerter under Indtryk af de for hele Landet i den sidste Tid indtrufne glædelige Begivenheder, vil være med til at hjælpe nødstedte Landsmænd i Danmarks østligste Amt.

Vi skal oplyse, at vi arbejder i nøje Forstaaelse med Hovedkomiteen i København.

Pengebidrag kan indbetales til Komiteens Kasserer, Fabrikant C. A. Høllgaard, Røffsgade 166, Esbjerg, Tlf. Esbjerg 1337, samt paa dette Blads Kontor.

Gaver i Naturalier kan afleveres til H. C. Kofoed, Esbjerg Flytteforretning, Jernbanegade 4, Esbjerg, Tlf. Esbjerg 1475. Afhentning kan eventuelt finde Sted efter nærmere Aftale.

Anders Koch,
Dykker, Cort Adlersgade 21.

L. Hoyer Nielsen,
Borgmester.

H. C. Kofoed,
Vognmand, Jernbanegade 4.

Forretningsudvalget.

Fru Snedkermester Tage Jørgensen,
Norgesgade 25.

Carl Nielsen,
Redaktør, Borgergade 19.

Fru Skov Thomassen,
Jerne.

Foranstaaende anbefales.
Esbjerg Fiskeriforening,
J. C. Christensen.

Esbjerg Haandværker- og
Industriforening,
Geertsen.

Esbjerg Husmoderforening,
Fru Larsen.

Esbjerg Handelsstandsforening,
M. R. Jørgensen.

Handelsforeningen af 1898,
J. Lysholdt.

»ESBJERGBLADET»
Albert Nielsen.

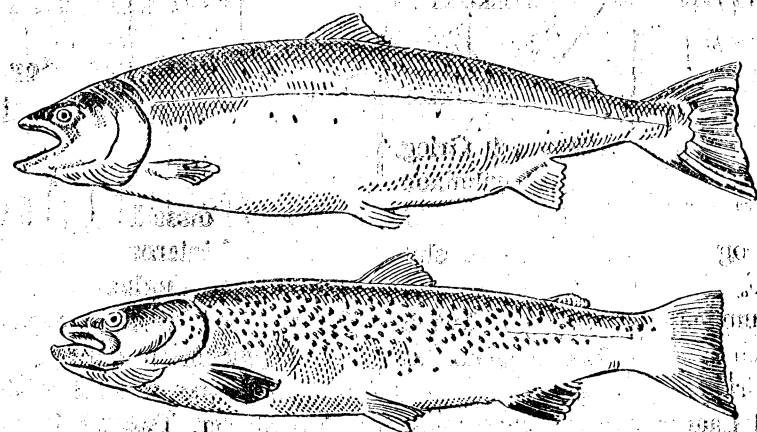
»Sydvestjylland»
Max Jørgensen.

»Vestjyden»
A. Riis Floor.

»Vestkysten»
Knud Ree.

Pastor Birke.
Provst Kjergaard.

Dr. H. Blegvad fra Dansk Biologisk Station.
skriver om Danmarks Saltvandsfisk

10. Laks og Ørred

Disse to Fiskearter forveksles ofte, og man hører endog Betegnelsen »Laksørred« anvendt; men det er to forskellige Arter, der bl. a. har det tilfælles, at de gyder i Ferskvand.

Laksen findes ved Nordamerikas Nordkyst, ved Island og Grønlands Vestkyst samt ved Europas nordlige og vestlige Kyst lige fra Ishavet til Portugals Kyster.

Den gyder sine Æg over Grus- og Sandbund i strømmende Vand, hvor Hunnen graver en Legegrube, som den bagefter jævner ud over Æggene. Naar Ungerne hen paa Foraaret er udklækket, er de kun 2 cm lange og har en aflang Blommesek under Bugen. Af dennes Indhold lever de i den første Tid, idet de skjuler sig mellem Gydepladsernes Grus og Sten. 1—2. Maanedere senere er Blommesekken forsvundet, og Ungerne gør nu Jagt paa Insekt-larver o. lign.

Hos os bliver Ungelen for det meste 2 Aar i Ferskvand, men i de nordligere, beliggende svenske, norske og finske Elve, er Lakse-ungerne ofte 3—4, ja undertiden 5 Aar, før de udvandrer til Havet.

Ved Udvandringen er den unge Laks 13—18 cm lang; dens brogede Farver er nu ændret til en smuk Sølvglans med sparsomme mørke Pletter.

I Havet strejfer Laksen vidt om og lever hovedsagelig af Fisk. Den vokser nu umaadelig hurtigt; efter 1 Aars Ophold i Havet er den omkring 60 cm lang, efter 2 Aar ca. 80 og efter 4 Aars Ophold mellem 90 og 100 cm. Man har konstateret, at en mærket Laks i en Maaned tiltog i Vægt fra 8 1/2 til 15 kg. — Laksen bliver kun 9—10 Aar gammel. Størrelsesrekorden er paa godt 150 cm og 36 kg.

Til Lakse- og Ørredfiskeri anvendes Tovværk fra Esbjerg Tovværksfabrik A/S

der selles fra Esbjerg Kl. 9 og Kl. 18,30 og fra Fanø Kl. 9,30 og Kl. 19. For Hverdagens Vedkommen-de er Tiderne uforandrede.

Smuk 17. Maj Møde i Esbjerg

Tale af Borgmesteren og Recita-tion af Fru Bull Krüger

Foreningen »Norden« Esbjerg-afdeling højtideligholdt Norges Frihedsdag i Gaar ved et Møde paa Teknisk Skole, der fik et smukt og vellykket Forløb.

Efter at Kommunaldirektor Hans Nielsen paa Foreningens Vegne havde budt Velkommen, holdt Borgmester Hoyer-Nielsen Aftenens Fæsttale. Borgmesteren indledte med at citere Peter Sviles Digt:

Vi vil os et Land, som et frelst og frit og ikke sin Frihed maa borge.

Disse magtfulde og manende Strofer blev skrevet for tyrrer Aar siden, udtalte Borgmesteren, men endnu mere aktuelle har de været under de sidste fem Aars Kamp mod de nazistiske Undertrykkere — en Frihedskamp for at vinde et Land, der var frelst og frit og ikke sin Frihed maa borge, — som Norge og Nordmændene førte paa Linie med Danmark og Danmark og med mange andre Lande og

Røgeriet „NYHAVN“

Hjertinggade 10, T. 2057

Daglig friskrøget Fisk

en gros — en detail

Nationer, der var trampet ned under den nazistiske Jernhæl. For trampede Jernhælen aldrig saa haardt, — slog den pansrede Næve aldrig saa blodigt — Frihedstanken. Selvstændighedstrangen blev aldrig kuet, hverken i Norge i Danmark eller de andre erobrede Lande. Tværtimod, — jo haardere Tyrannen slog, des kraftigere blev den passive og aktive Modstand.

Borgmesteren sluttede med at understrege, at ofte var vore Tanker gaaet til Norge, men ingensinde stærkere end paa denne 17. Maj, hvor vi vidste, at Nordmændene med varme Hjerter og Taarer i Æjnene sang deres Nationalsang. Derefter sang man staaende »Ja, vi elsker dette Landet«, hvorpaa Fru Lisbeth Bull Krüger reciterede en Række smukke norske Digte.

Et smukt Hjem er alles Ønske

Florian boligmontering

har det rigtige

S. VÆLDS MØBEL og INVENTARSNEDKERI

Brodesgade 111 Telefon 1408

te, hovedsagelig af Nordall Grieg. Fruens Gengivelse var ualmindelig gribende og Bifaldet var hjerteligt og langvarigt, da hun sluttede af.

Kommunaldirektøren sluttede med en Tak til Borgmesteren og Fru Krüger, og med »Der er et yndigt Land« sluttede denne smukke Aften.

FANØ

Smuk Velkomst.

Kaptajn Hans Mathiasen, Nordby, vendte i Gaar hjem fra et mangeaartigt ufrivilligt Ophold i Udlandet, hvor Kaptajnen bl. a. har gjort Tjeneste i den engelske Marine og deltog herunder i Invasionen paa Normandiets Kyst paa Dagen.

Da Færgeren naaede ind til Færgelejet, hvor hele Sogneraadet, Skibsfederforeningens Bestyrelse, Marineforeningens og Navigationsskolen var mødt med Faner, blev Kaptajn Mathiasen budt Velkommen hjem i hjertelige Ord af Sogneraadsformand Kallesen, ligesom Formanden for Skibsfederforeningen, Kaptajn R. A. Pedersen, ønskede sin Kollega Velkommen til Fanø. Forstander Gustav Sørensen, Navigationsskolen, udbragte et kraftigt besvaret Leve for Kaptajn Mathiasen, som efter den festlige Modtagelse begav sig til sit Hjem.

Bramminge

Kontor: Elmegade 8 - Telf. 110

Hotel »Kikkenborg« og Skolen ventes frigivet omkring 1. Juni.

Efter hvad vi erfarer, kan Hotel »Kikkenborg« i meget nær Fremtid ventes frigivet, maaske allerede til den 1. Juni.

De paa Hotellet anbragte Flygtninge søger Myndighederne nemlig snarest at faa anbragt i en af Omegnens store Lejre, og samtidig vil Flygtningene, der opholder sig paa Kommuneskolen, blive flyttede.

For Byen vil det blive en stor Lettelse at komme af med disse Beboere og faa baade Skolen og Hotellet gjort i Stand til et bedre og rigtigere Formaal.

Paa Hovedgaarden vil Flygtninge-Lejren derimod blive bibeholdt endnu en Tid.

Bryllup.

Første Pinsedag viés i Sct. Ansgar Kirke Lærerinde Dorte Jensen, Datter af Vejassistent Jensen, Bramminge, til Jernbanedetektiv Anker Leunhagen Petersen, Esbjerg.

»Hjertet lo af Glæde, da jeg hørte om Berlins Fald«

Ung polsk Kadet, der opholder sig i Ribe, fortæller om sit Ophold i tysk Fangenskab

Ribe, Fredag.

Ribe er i disse Dage ved at være en By af international Karakter. Vi ser daglig Englændere i Staden, Tyskere med Næsen sydpaa marchere igennem hver Dag, og alle de Krigsfanger af vidt forskellige Nationaliteter, Tyskerne har slæbt med sig herop, kommer frem og smider den tyske Uniform.

I Øjeblikket bor der paa Klubbens Hotel en ung polsk Kadet, 22 Aar gammel og med en usædvanlig høflig og kultiveret Opførsel. Den unge Mand, hvis Fornavn er Oskar, Efternavnet lades vanskelig slaa paa en dansk Skrivemaskine. — Kan tale Tysk, og paa dette Sprog har vi haft en Samtale med ham. Vi beder ham fortælle sin Historie.

Meldte sig frivillig til Polens Marine.

— Jeg er Tandtekniker af Profession, indleder den unge Mand, men straks ved Krigens Udbrud meldte jeg mig i en Alder af atten Aar frivillig til den polske Marine og kom kort Tid efter paa Kadetskole i min Fødeby, Warszawa. Da Tyskerne i 1942 rykkede ind i Warszawa, blev jeg taget til Fange og ført til en tysk Arbejdslejr i Østprøjsen.

Arbejdsdag paa seksten Timer.

— Og hvordan havde De det der?

— Behandlingen var uden Overdrivelse brutal. De tyske Vagtposter generede sig ikke for at kalde os »poliske Svin« og spyttede paa os, naar det morede dem, eller de mente, vi kunde bestille mere. Det Arbejde, vi blev sat til var meget haardt, vi skulde grave Løbegrave og Bunkers og Arbejdsdagen varede fra Kl. 5 om Morgenen til Kl. 9 om Aftenen, hvilket ikke mindst var svært for mig, der ikke var vant til haardt legemlig Arbejde. Desuden var Maden elendig, og vi fik saa lidt af den, at det var vanskelig at opretholde Livet dermed.

— Brugte Vogterne Tortur?

— Vi var jo ikke politiske Fanger, saa det slap vi for, men de holdt sig ikke tilbage for at bruge Næveslag, naar vi ikke gjorde dem tilpas.

— Hvordan var Bevogtningen?

— Meget streng. Lejren var omgivet af Masser af Pigtraad og stærkt bevæbnede Soldater vogtede paa hvert Skridt, vi tog.

— Hvornaar kom De til Danmark?

— Da Tyskerne begyndte at flygte i Østprøjsen for fire Maanedes siden. Jeg kom til Holstebro og blev beskæftiget paa et Snedkerværksted. Forplejningen var

heller ikke god dér, men den var dog altid bedre end i Østprøjsen. Ogsaa dér blev vi strengt bevogtet af Tyskerne.

Faderen maatte paa Slavearbejde.

— Ved De noget om Deres Families Ophold nu?

— Nej, slet ikke. Min Far var Præsident for en stor polsk Forening og havde en store Virksomhed. Da Tyskerne kom, tog de hans Hus og tvang ham til Slavearbejde i Byen og gav ham en ganske lille Barak at bo i. Alle mine Brødre var ogsaa med i Krigen og er alle borte, og jeg ved heller intet om min Far og min Mor, men jeg længes meget efter at komme hjem og lede efter dem.

— Hvornaar tror De, det kan ske?

— Der vil vel gaa en Maanedstid, inden der kommer gennemgaaende Tog til Polen, men det gør heller ikke noget, naar blot det saa gaar hjemad. Indtil da vilde jeg gerne være med i den danske Frihedsbevægelse, hvis den maaske kunde have Brug for mig.

Frihedskæmperne tog sig af mig.

— Hvordan var det at modtage Meddelelsen om Tyskernes Kapitulation?

Lederen af en Mord- og Terrorbande anholdt af Frihedskæmpere

Han har aflagt Tilstaaelse om fyrrer Mord, der alle var Clearingmord

København, Torsdag. RB.

LEDEREN af den Mord- og Terrorbande, som Frihedskæmpere har anholdt i Holbæk,

Symbolisk engelsk Besættelse af Kronborg paa en Time

Derefter blev Slottet overgivet til Frihedskæmperne.

København, Fredag. KG.

KRONBORG er nu befriet for de sidste tyske Tropper. En engelsk Afdeling ankom til Slottet og foretog en symbolsk Besættelse, derunder blev de tyske Tropper afvæbnet og de engelske Tropper overgav derefter Slottet til Frihedskæmperne. Der findes endnu ca. 200 Tons tysk Ammunition paa Befæstningerne ved Slottet.

Mystisk Skib med Dødningehoved spækket med Vaaben

En herreløs Lægter indbragt til Nysted af dansk Lods.

Nysted, Torsdag. RB.

Aftes observerede Lods Larsen fra Nysted et mystisk Fartøj, som drev herreløst om ud for Rødsand. Lods og en Fisker sejlede ved Tyvetiden ud for at undersøge Fartøjet, der viste sig at være herreløst. Lægteren havde en Last paa Tusinde Geværer, store Kasser med Ammunition samt talrige Lastbiler, desuden forskellige andre Vaaben. Lægteren var forsynet med Dødningehoved paa Siden. Da den var færdig for Sejlsadsen blev den slæbt ind til Nysted.

BRØD og KAGER

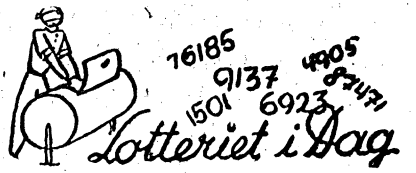
M. RASMUSSEN

varme Wiener- og Dresdenerbrød, delikate Skrunner og Hanekamme er det bedst eksisterende Kaffebrod KONDITORIET TORVEGADE 37 TELEFON 583

SMØR MÆLK og FLØDE

Esbjerg Mælkeforsyning

(Kongensgades Mejeri) Telefon 137 leverer Byens fineste Mejeriprodukter K. HAANING

2. Trækning. — 1. Dag.

30,000 Kr. paa Nr. 155595.
5000 Kr. paa Nr. 12694 39772
53445 105615 109797 125654.
2000 Kr. paa Nr. 1754 15927
38194 42654 52542 56966 57120
65150 68882 69425 72587 73514
84781 85644 87865 88664 92433
118289 121379 129107 135901
135438 139841 142072 142157
143548 151994 155642 159303.
1000 Kr. paa Nr. 958 13608
18006 18604 18666 21875 25679
29086 92196 41707 47475 49494
51063 51578 52753 56827 57935
64570 86538 66850 76035 79724
81340 85630 89071 98517 100675
103407 106006 110559 112521
112964 113970 118070 118297
121078 124671 130895 132450
134819 137873 139729 143751
145524 167152.
500 Kr. paa Nr. 1243 9743
4764 6364 6788 7462 10228
10317 10846 10847 14550 16734
16742 16834 19720 22478 23176
24272 28025 30192 31629 32109
96930 38447 38474 41145 41321
42766 47177 52809 54520 57581
59061 65311 7647579913 79626
79862 81791 81816 82125 83969
84784 91817 92333 95530 99254
53720 100191 104856 112349
112410 112764 113509 114517
115826 117016 118234 119272
120070 125894 127259 129588
129740 131500 135822 138167
142973 144809 144996 145707.

Anden Trækning. Anden Dag.
15,000 Kr. paa Nr. 90399.
10,000 Kr. paa Nr. 22041.
5000 Kr. paa Nr. 24120 64146.
2000 Kr. paa Nr. 4068 8280
22827 24564 34746 40319 42380
42668 43073 45894 58643 67593
74551 82123 86408 87276 88384
111606 113284 120327 123346
91212 91283 99495 95826 104488
129492 133169 135240 138578
141657 149962 150221 152027.
1000 Kr. paa Nr. 2580 12400
15210 16447 25428 26679 30009
30380 36101 40069 45047 45828
46141 46400 46829 49594 56360
59898 61171 66116 72662 74399
77145 77192 81201 83300 85274
87965 88756 90095 90203 95527
100067 102948 102890 105197
105240 107091 108017 110729
111300 115862 116518 120312
126654 131702 132190 133784
136127 139658 142093 142712
149599 159489.
500 Kr. paa Nr. 3635 4834 5899
6106 7857 8199 9150 9819
13659 18229 20875 23278 26381
27100 27656 29596 29687 33380
33415 35836 36909 97819 39148
40279 42259 43556 44559 49887
51168 52045 52945 53761 67237
67996 74685 78013 79759 86152
88300 95329 114742 118226
121690 124488 124924 125565
126162 126373 126932 129681
131583 134121 195174 135318
139483 139595 141504 143648
143734 144595 145604 147659.

Til Festligheder

udlejes Borde og Bænke, Bringes og hentes. Den ny Budcentral, Finsensgade 2, Tlf. 1521.

Central-Hotel

Hver Dag
Concert

af
Kapelmester Bjørnes Orkester

Om Eftermd.: Kl. 16.30—17.30
Om Aftenen: Kl. 18—20.45

HEINE EIBERG

KIRKEN og TIDEN

Kaj Munk i ivangfri Samtale med et Par af sine Sognebørn.

Aand og Liv

Pinsedag 1945.

Af Stiftsprovst Kai Jensen, Aarhus.

(Joh. 14. 15-21).

Paa Bibelsens første Blade fortælles der, hvordan Herren skabte Mennesket af Støv. Han formede det efter sin Tanke. Det hedder, at Herren blæste Livsaand i Mennesket, saa at det blev til et levende Væsen. Da Gud aandede paa det, fik det Liv.

Det er det samme, der — i overført Betydning — skete Pinsedag. Gud aander paa Mennesket, og Livets Kræfter tilføres det. „Jeg lever, og I skal leve“, sagde Jesus til sine Venner Skærtorsdag Aften, da han talte om, hvad der skulde ske, naar det blev Pinsel. Apostlene saa nok ræddvilde paa hinanden, da han sagde det. Hvad mente han? Det fortvivlede var jo netop, at han skulde dø, og at alle deres skønne Drømme brast.

Men han mente, hvad han sagde: Jeg lever, og I skal leve. Alt det, han hidtil havde sagt dem i billedlig Form gennem Lignelser og Undere, alt det, der havde været knyttet til hans legemlige Nærværelse, det skulde han nu forkynde dem „frit ud“. Han vilde tage Bollig i dem; og de skulde faa Vidnesbyrdet i sig selv. Det var det, der gik i Opfyldelse Pinsedag. Den Kraft, som de havde set virke udenfor — i hans Ord og hans Færd — den flyttedes nu ind i dem selv. De kom i Bevægelse og fyldtes med Overbevisningens Glød.

Pinsel vil sige, at der bliver Bevægelse. Og man kan længe efter, at Stormen skal ruske i Trætoppene; saa alt det visne og tørre bliver knækket af. Man kan længe efter, at der skal komme aandelig Bevægelse i vort Folk, saadan at det Spørgsmaal for Alvor kommer paa Dagsorden: Hvad skal vi gøre for at blive frelst? At blive bevæget og rørt, naar der slaas paa Følelsens Strenge — det er ikke saa svært. Men der er Forskel paa at blive bevæget og at blive sat i Bevægelse. Det er det sidste, der er det afgørende. Thi der er en Sammenhæng mellem Aand og Liv. Og hvor der er Liv, er der Bevægelse.

Vi kan ogsaa sige det saadan: Naar Liv udvikler sig normalt og sundt, er der en regelmæssig Vekslen mellem Bevægelse og Hvile. Det er den febersyge og forpinte, der hvileles kafter sig frem og tilbage i Fuderne.

Guds Aands Gerning er at skabe Hvile og Afklaring. Naar Jord og Himmels Hjerterbaand knyttes, da forvandles Julens og Paaskens historiske Kendsgerninger til nutidig, personlig Virkelighed. Det bliver Pinsel. Gud besegler os. Det vil sige, at han trykker Visheden i vore Hjorter. Idet Guds Aand vidner med vor Aand, at vi er Guds Børn. Han aander med vor Frelseres Røst Fred i det beklæmte Bryst.

Hvordan sker det? Der er et Udtryk,

Da Kaj Munk gik i Leding mod Kirkeministeriet

„Det er bedre at skade Danmark i Forholdet til Tyskland end i Forholdet til den Herre Jesus“

Kirken under Besættelsens Aar

I det senest foreliggende Nr. af Præsteforeningens Medlemsblad giver dette Tidsskrifts Redaktør, Pastor Paul Nedergaard, under Overskriften »Undsluppet som en Fugl af Fuglefangerens Snare« en kort Skildring af Danmarks Kirke gennem Besættelsens Aar.

Pastor Nedergaard skriver bl. a. at »det vil i Skægtled blive vanskeligt i Danmark at tale om tysk Kultur«, saa længe der lever Danske, der mindes den 9. April 1940, da Barbarerne frods-gyldne Loffer veltede ind i vort fredselskende lille Folk og med Trusel om Bombardement af intetanende, sovende Byer tvang vort Land i Lænke.

Han minder om, at dansk Sammenhold og dansk Kultur bestod sin Prøve overfor Barbariet sydfrå, men nu, hvor »Aaget er knust« og Danmark »atter er frit«, beklager han, at »det danske Folk ikke i disse Aar har været præget af kristelig Nyvækkelse. Han minder om, at Kongen har været Folkets Samlingsmærke i enestaaende Grad.

»Tidligt gjorde vi os det klart«, skriver han — »i den danske Kirke, at Nazisme er en Form for Antikristendom«, men »Kirkens Mænd stod uforfærdet paa deres Poster«. Han nævner de danske Biskoppers Hyrdebrev og Udtalelser, og han understreger, at »vi folte os krenkede« paa vort Lands og vor Kirkes Vegne, da Kirkeministeriet lod sig reducere til at blive Ekspeditionskontor for det overfor Tyskerne overordentlig lydhøre Udenrigsministerium og paalagde Biskopperne at meddele Præsterne, at de skulde af-

holde sig fra at fremsætte eller gengive Udtalelser, hvis Tendens er uvenlig mod Tyskland. Man folte det næsten som Indgreb i Præsternes Forkyndelsestried og Ret til at staa midt i Folket. Men endnu værre blev det, da Kirkeministeriet virkelig paabød Præsterne at afholde sig fra Udtalelser om den norske Kirkestrid. De fleste Præster tog vistnok kun ringe Notits af disse Paabød. Jeg kan ikke lade være at citere lidt af, hvad Kaj Munk skrev til Kirkeministeriet:

»Jeg tillader mig herved ærbødigt at meddele Ministeriet, at jeg ikke alene ikke har til Hensigt at adlyde det, men at handle lige stik imod det. I Skedet for at anmode Udenrigsministeriet om at varetage sine egne Sager og lade Kirken passe sine, har Kirkeministeriet handlet lige modsat. Danske Præster aflægge Ed paa de symbolske Bøger og meget andet godt, men ikke til den højterede Hr. Udenrigsminister. Jeg støtter mig til mit Præsteløfte. Det er bedre at skade Danmark i Forholdet til Tyskland end i Forholdet til den Herre Jesus. Maaske burde man egentlig lægge Sag an mod Ministeriet. Retsligt set foreligger der jo her det Forhold, at en overordnet Embedsmand vil forlede sine Underordnede til Embedsmisbrug. Thi vi Præster, er sat her for at tale Ordet og ikke for at fortie det.

Pastor Nedergaard nævner videre de fire danske Præster, der blev dræbt, og den lange Række af Præster, der led Tortur i de tyske Fængsler, eller som maatte flygte til Sverige. Og han takker Biskopperne for deres Hyrdebrev til den 6. Maj i Aar. — »de har vist, at Kirken stod enigt i Protesterne mod Krenkelse af Forkyndelsens Frihed, Retsikkerheden og almindelige Menneskerettigheder.«

der vender tilbage flere Gange i Jesu Trøstetaler Skærtorsdag Aften: Der som I elsker mig. Det skal renses for alt sødledent og følelsesbetonet. At elske Jesus vil sige, at vi lidenskabeligt klamrer os til ham som vor eneste Redningsmand. At elske ham vil sige at vedgaa sin absolutte Afhaengighed af ham. Den, der er indstillet saadan, han hører den festlige Klang i Pinsesalmene: I al sin Glans nu straalere Solen, Livslyset, over Naadestolen. Gud, send Pinsens Aand over din Kirke og over vort Folk!

GUDSTJENESTER

1. Pinsedag den 20. Maj 1945.

Ribe Domkirke: Kl. 10 Stiftsprovst Grønbæk.
Set. Catharine Kirke: Kl. 10 Pa-

stor Nielsen.
Vester Vedsted: Kl. 10 Pastor Nielsen.
Hviding: Kl. 10 Pastor Svane.
Rejsby: Kl. 8 Pastor Svane.
Seeni: Kl. 14,30 Pastor Petersen.
Ohbekker: Kl. 9,30 Pastor Petersen.
Brøns: Kl. 9,30 Pastor Malling.
Vodder: Kl. 10 Pastor Steenberg.
Fole: Kl. 9,30 Pastor Filtenborg.
Farup: Kl. 10 Pastor Gamrath.
Hjorthund: Kl. 10 Pastor Mikkel-sen.
Kallvshund: Kl. 8 Pastor Mikkel-sen.
Roager: Kl. 10 Pastor Nørgaard.
Bramminge Sct. Ansgar Kirke: Kl. 10 Pastor Balslev.
Bramminge Sct. Knuds Kirke: Kl. 8,30 Pastor Balslev.
Jernved: Kl. 8,30 Pastor Urup Mikkel-sen.
Gredstedbro: Kl. 10,15 Pastor Urup Mikkel-sen.
V. Islev: Kl. 14 Pastor Nielsen.
Hunderup: Kl. 10 Pastor Nielsen.
Daurup: Kl. 10 Pastor Plesner.
Gørding: Kl. 10 Pastor Gaarn Larsen.
Vejrup: Kl. 8,15 Pastor Gaarn Larsen.
Sheum: Kl. 14 Pastor Plesner.
Tjæreborg: Kl. 8 Pastor Gaub.

V. Nykirke: Kl. 14 Lilleøre.
Grimstrup: Kl. 10 Lilleøre.
Føvling: Kl. 14 Pastor Præstholm.
Stejnderup: Kl. 14 Pastor Præst-holm.
Holsted St., Sct. Peters Kirke: Kl. 9 Bonde.
Holsted: Kl. 14 Bonde.
Vor Frelser Kirke: Kl. 8 Propriæ-diken Pastor Iversen. Kl. 10 Højmesse Pastor Gaub.
Zions Kirke: Kl. 8 Propriædiken Pastor Birke. Kl. 10 Højmesse med Altergang (Indsamling til Esbjergs Kirkesag) Pastor Aagaard.
Katolsk Kirke: Kl. 7 Stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken Kl. 19 Aftenandagt.
Guldager Kirke: Kl. 10 Gudstjeneste Pastor J. R. Jensen.
Sædding Skole: Kl. 13,30 Børne-gudstjeneste.
Jerne Kirke: Kl. 8 Gudstjeneste Pastor Gregersen. Kl. 10 Guds-tjeneste Pastor Westphal.
Skæds Kirke: Kl. 10 Gudstjeneste Pastor Gregersen.
Tjæreborg Kirke: Kl. 8 Propriædi-ken Pastor Gaub.
St. Johannes Kirke: Kl. 10 Guds-tjeneste Pastor A. Lylloff.

HØR NU BLOT

Historiske Ord om Krig og Fred

Shakespeare siger i „Henrik den 6.“: „Det er Krigens Ret at benytte alle Fordele“.

Den tyske Forfatter Christoph Lehmann (1568—1638):

„Krig er Guds Følelse, hvormed han udslætter Lande og Folk“.

I Raadhustallen i Breslau (15. Aarh.) staar følgende Indskrift:

„Lykkelig den Stat, som i Fredstid frygter Krigen — usalig den, som i Fredstid nærer Krigen“.

Den tyske Digter Ziegler skriver: „Fred skaber Rigdom, Rigdom avler Overmod, Overmod bringer Krig, Krig bringer Armod, Armod avler Ydmyg-hed, Ydmyghed skaber Fred“.

Den tyske Digter Andreas Tscherning (1611—59) i „Erhørling“:

„Krig fortærer Fred nærb“.

Den franske Forfatter Montesquieu skrev 1748 i „L'Esprit des lois“:

„Hvis Europa nogen Ginde bliver ruineret, bliver det af Soldater“.

Voltaire skriver i „Dictionnaire“ 1764:

„Hungersnød, Pest og Krig er de mest berøgtede Bestanddele af denne slette Verden. — Krigen forener dem alle“.

Seneca, den romerske Statsmand, Filsof og Digter (65 efter Kr.) siger i Tragedien „Thyestes“:

„Frygten for Krig er værre end Krig“.

Silius Italicus, den romerske Digter, som levede 25—100 e. Kr., skriver i „De secundo“:

„Bedre er Fred end utalte Sejre“.

Den italienske Digter Petrarca (1304—74 e. Kr.) skrev i „De contemptu mundi“:

„Den store Fjender af Fred bor hos os, nemlig: Havesyge, Herskesyge, Misundelse og Hovmod. Hvis disse Fjender kunde udrøddes, vilde vi med Sikkerhed kunne glæde os over en evig Fred“.

Morten Luther (1483—1546) siger i „Tischreden“:

„Lador os bede, at Gud skærmer os mod Krig! Selvom Krig er Øvrigheden retmæssige Sag og Gerning ikke blot til Forsvar og Nødværge, men ogsaa til Hævn“.

Den tyske Theolog Agricola anfører Odsproget:

„Man har ikke Fred længere end ens Nabo vil“.

Benjamin Franklin (1706—90) skrev i et Brev 1773:

„Der blev aldrig ført en god Krig eller sluttet en daarlig Fred“.

I Solkvaedet i den ældre Edda staar:

„Ingen raader selv for Freden“.

Det endte muntert

Da en Afkøling Tyskere forleden drog gennem Landsbyen Skålborg, sagte en af Soldaterne at stjæle en Cykel. Sagen blev meldt til Modstandsbevægelsen, der gjorde Anmeldelse hos den paagældende tyske Kommandant. Den-

ne beordrede den skyldige til at træde frem. Efter et Øjeblik Spænding traadte en lille, forsagt Soldat frem. Afslæren opløstes i stor Munterhed, da Kommandanten forlangte hans Navn. Han hed — Eisenhower!

Nogle Dreng i Løkken legede forleden paa Søndre Strandvej med et Par Haandgranater. De færlige Vaaben sprængtes med et Døn, der kunde høres ud over Byens Grænser, men heldigvis blev ingen alvorlig ramt. En gammel Fisker der opholdt sig i Nærheden, fik imidlertid sin Buksebag revet af — ogsaa i Underbukserne — men selve Skindet kom fælt til.

Ægte dansk

En Læser fortæller Aarhus Stiftstidende en sandfærdig Beretning fra de Dage, der var Sabotage i Danmark:

To uforfærdede danske Sabotører laa en Aften og kravlede paa Jernbaneskranningen ved Viby J. for at udføre deres færlige Arbejde.

Ovenfor paa Linjen gik den tyske Vagtpost frem og tilbage. Pludselig løsnede et Par Sten sig og rullede ned ad Skraaningen med en Raslen, der for Sabotørerne lød som et øredøvende Spektakel. De laa musestilte, spændt afventende, om Tyskerne havde hørt noget.

Det havde han. Han var straks paa Post med Opgæret i Skytestilling. Men rigt spejdede ned ad Skraaningen. Men da der ingenting skete, begyndte han at gaa videre, idet han rømmede sig lydeligt.

Da kunde den ene af Sabotørerne ikke dy sig. Nede fra Skraaningen kom der et højt og tydeligt „Hm!“.

Virkingen var kolossal. Som ramt af Lynet kastede Tyskeren sig ned i Dækning paa den nedsatte Skraaning og begyndte skrækslagen at skyde efter den usynlige Fjende, uden dog at ramme.

Sabotørerne listede væk langs Grøften.

Den danske Officer

Da Hagekorslaget den 9. April 1940 var blevet hejst foran et af de kongelige Slotte, lod Kongen en tysk Officer kalde og forlangte Flaget fjernet.

Officeren nægtede dette.

— Og hvis jeg nu sender en dansk Officer hen og hører det ned?

— Saa bliver han skudt. Deres Majestæt svarede Tyskeren.

Jamen, Officeren bliver mig selv, lod Kongens Svar.

Hvorpaa Flaget blev fjernet.

GNISTER

En Hollænder mødtes med en Tysker for at ordne en Forretning. „Heil Hitler!“, hilste Tyskeren. „Heil Reich!“ brandt sagde Hollænderen. „Hvad mener De med det?“, spurgte Tyskeren.

„Ja, det er vores største Maleri!“

En odenseansk Øjenspecialist fik under Besættelsen Besøg af en Mand, der medbragte en Henvisning fra sin Læge. Øjenlægen modtog Henvisningen og saa med det samme, at der paa Lægen var tilføjet „Cave lingua“.

Og det betyder, fri oversat saadan noget som „Pas paa, hvad De siger! Den kollegiale Advarsel blev taget til Følge.“

I et Forretningsvindue kunde man forleden læse:

English spoken.

On parle français.

Deutsch wird NICHT gesprochen.

ESBJERGBLADET

ESBJERG-POSTEN · FANØ-POSTEN

Midlertidig Kontor: Borgergade 19
Telefon: 48 og 249
Redaktøren privat: 2229
Kontor i Nordby: Tlf. 69
Postgirokonto: 52665

Udgivet af E. Finnebrun Bruun
Ansvarlig Redaktør: Albert Nielsen
Trykt i Stiftsbogtrykkeriet

Værnene, der skal skabes

BLANDT Talerne ved et meget stort Frihustmøde i Søndags var Socialminister H. E. T. Hansen. Han sagde blandt andet nogle Ord om v. o. r. e. Værn, som vi gerne vil understrege. Han erkendte saaledes, at Hær og Flaade maa bygges op paany; men, fremhævede han, det Værn, der skal skabes, maa hele Folket staa bag. Vi vil fortsat arbejde for at afskaffe Krigen, men fremtidig Fred er afhængig af Samarbejdet mellem de tre Stormagter.

Taleren mener dermed, at der ikke er Fred i Huset, saafremt der ikke er Fred mellem Naboerne. Og deri har han naturligvis Ret.

○

Hele Folket maa staa bag!

Hvem har sagt dette først, stærkest og oftest? Det har den Mægt, som nu i Kongens Regering staa i Spidsen for det Ministerium, der har til Opgave at genopbygge Værnene, Forsvarsminister Ole Bjørn Kraft.

Paa et Tidspunkt, hvor det endnu var overmaade svært at tale Forsvarets Sag her i Landet, fremhævede den nuværende Forsvarsminister det Standpunkt, at Forsvarssagen ikke var en Partisag, men en Folkesag. Fra Møde til Møde, paa Rigsdagen og i Pressen kaldte han paa Samling om Forsvarssagen, krævede den hævet over den partipolitiske Strid og gjort til Værn, som hele Folket stod bag, og vi hilser med Tilfredshed, at den socialdemokratiske Socialminister tilkendegiver samme Opfattelse.

○

Det vil være urigtigt, nu at gøre Status over, hvad der tidligere er sagt om Ting og Forhold, der nu er Samling om. Men det er værd at fremhæve som et Spil af Skæbnen, at det netop bliver den Mand, der rejste Forsvarssagen som en Folkesag, som nu skal tilrettelægge Vilkaarene for denne Folkesags Udførelse. Det blev fornyligt sagt om Forsvarsminister Ole Bjørn Kraft, at han ejede Evnen til helt at give sig hen i de Opgaver, der blev betroet ham, og det er ogsaa rigtigt. Af naturlige Aarsager har det endnu været udelukket blot at lægge Linier for Forsvarets Fremtid. Saa mange Ting staa endnu ikke afklaret. Men een Ting er givet: at Maalet for den uhyre Opgave, der ligger i Forsvarets Genrejsning, ser den nye Forsvarsminister i at faa Folket bag sig. Og alle hans Bestræbelser vil først koncentrere sig om dette.

○

Opgaven er saa uhyre, at den af sin Mand kræver en urokelig Overbevisning. Og den har Ole Bjørn Kraft i fuldt Maal.

Han staa foran at skulle begynde paa bar Bund. Mandskabet er der ganske vist. Den 9. April 1940 saavel som den 29. August 1943 viste, at dansk Ungdom er villig og modig. Ogsaa de unge Soldater, som kom hjem fra Sverige, er Udtryk for, at vort Land, saa lilla det er, kan stille et Værn paa Benene af betydelig Kvalitet.

Men Landet staa ribbet for alt til Værnenes Udrustning. Tyskerne stjål alt: Uniformer, Materiel, Vaaben og Udstyr af enhver Art. Takket være Flaadens fremragende Mandskab gik en Part reddet ud af det store Ragnarok, men langt den største Del mangler — uden dog at Tyskerne fik Glæde af den. Flaaden valgte Tilintetgørelse frem for Overgivelse.

Men nu skal der genopbygges baade til Lands og til Vands. Om føje Tid vil Danmarks Hær og Flaade være

Strejflys over Besættelsesaaarene i Danmark

Et Attentat mod det parlamentariske Styresæt, som ikke lykkedes. — Kong Christian viste Repræsentanterne fra det politiske Livs Overdrev Vintervejen og fastslog sin Samhørighed med Regering og Rigsdag

Regeringen præsenteres for Tyskernes første „Note“ mod Christmas Møller. — Ogsaa danske Kredse, der vilde bort fra det parlamentariske Styresæt

IV

Hr. Renthe-Fink er imidlertid yderst utilfreds med Udenrigsministerens Svar og rejser til Berlin, hvorfra han vender tilbage den 20. December, og Lillejuleaftensdag meddeler han Udenrigsministeren, at den tyske Udenrigsminister von Ribbentrop delte hans Opfattelse med Hensyn til Christmas Møllers Stilling.

Men derpaa fulgte en ny Trumpf fra den tyske Gesandt. Ganske overraskende meddelte han, at efter tysk Skøn kunde de fire socialdemokratiske Ministre ikke fortsætte i Regeringen. Motiveringen var, at Socialdemokratiet var fra en Tidperiode og præget af en Indstilling, „som ikke kunde forudsættes at deltage i Tilrettelæggelsen af Fremtidens nye Linie“.

Dette opsigtsvækkende Skridt fra tysk Side bevarer Udenrigsministeren dog som en lille Hemmelighed Julen over, og først den 30. December, hvor Hr. Renthe-Fink om Formiddagen har været hos Kongen og forelagt denne sin og den tyske Regerings Henstilling, naar Meddelelsen frem til Partierne paa Rigsdagen, dog kun i en snævrere Kredse, idet Rigsdagen holdt Juleferie. Man ved imidlertid med Sikkerhed, at Kongen overfor Gesandten erklærede, at der intet kunde ske, saalænge Rigsdagen ikke var inde, men at han nu skulde konferere med sine Ministre.

Scavenius vilde have Statsministeren til at gaa

Hvem mon der saa skulde være Statsminister?

I politiske Kredse er det endvidere kendt, at samme Dags Eftermiddag var Statsminister Stauning og Udenrigsminister Scavenius hos Kongen, og her faldt der fra Udenrigsministerens Side Bemærkninger, som under Situationens videre Udvikling faldt saavel Regeringen som Rigs-

Scavenius, der vilde ofte Stauning, dagen stærkt for Brystet. Udenrigsministeren havde nemlig under Samværet som sin Opfattelse tilkendegivet, at Situationen i hvert Fald for et Sykke Tid lod sig klare, saafremt man lod Statsministeren falde; hans Mening var, at det var her, Tampen brændte. Gesandten havde tydeligt ladet forstaa, at det var det politiske Socialdemokrati, man fra tysk Side ikke mente at kunne samarbejde med, hvorimod man var vel-

sanilet for at paatage sig Opgaver, der endnu ikke er Klarhed over. Men samtidig gaar man i Gang med at skabe Rammerne for Hær og Flaade under Mottoet for al Tidens Gerilang: Samling, Samarbejde og Sammenhold — hvilket igen vil sige, at Folket staa bag!

Det vældige Møde den 8. December, 1940 i Forum med et Billede af Christmas Møller paa Talerstolen. Ved Mødet talte Christmas Møller, efter et paa Forhaand godkendt Manuskript, og for at der ikke skulde kunne siges, at han ikke havde fulgt Manuskriptet fulgte Stenografer hans Tale. Alligevel krævede Tyskerne ham fjernet. Man forstaa, at de maa have ønsket ham for deres Fjende Nr. 1 i Danmark.

villig stemt overfor den faglige Bevægelse (kort forinden havde Fagforeningernes Ledere været Gæster i Berlin hos den tyske Arbejdsfront).

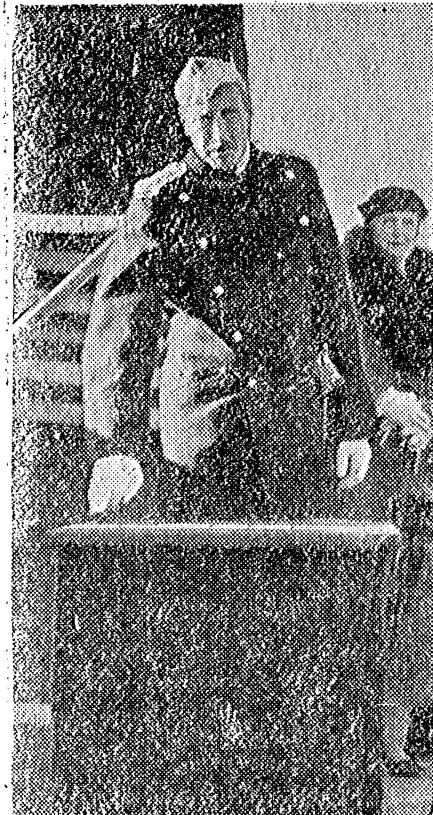
Et lille Mellemspil i Kulissen.

I denne Situation var der naturligvis mange, som forsøgte at fiske i rorte Vande. En af dem var en af Rigsdagens „Døgnfluer“, Folketingsmand Sv. E. Johansen, der var valgt af Retsforbundet, men efter Besættelsen etablerede sig som et selvstændigt Parti med en vis Tilknytning til Frits Clausens Parti. Denne politiske Outsider søgte at spille sit eget — eller vel særlig Nazisternes og Tyskernes — Spil ved at søge at bringe et Skisma i Stand mellem det politiske Socialdemokrati og Fagbevægelsen. Han mødte saaledes op hos Lederen af Arbejdsmandsforbundet, Aksel Olsen, og hos Fagforbundets Formand, den senere Socialminister Laurits Hansen, og søgte at præparere dem for en politisk Nyorientering; bl. a. lokkede han med nogle Ministertaburetter under Henvisning til, at Fagbevægelsens Mænd placeret i Ministeriet gjorde Vejre lettere til en Korporationsstat, ligesom det vilde øge Organisationernes Magtstilling.

Socialdemokraterne, der var klar over, hvilken Vind, der blæste fra Johansen ind ad Fagbevægelsens Døre, tog haandfast paa dette lille Mellemspil og indkaldte et Møde mellem Parti- og Fagforeningsledere, og herfra fik baade Statsministerens Person og den parlamentariske Styreform en stærk Tilkendegivelse.

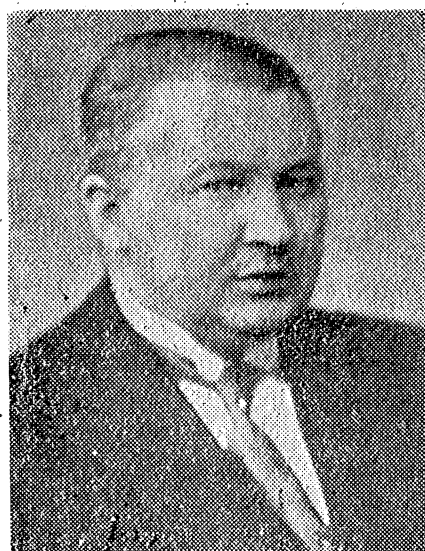
N VOP paa dette Tidspunkt, hvor dansk politisk Liv med sin Grund nærede Belysning for Fremtiden, var der danske Kredse, som ogsaa fandt det formaalstjenligt at foretage Aktioner mod Regering og Rigsdag. Vi ønsker ikke her at dvæle ved de Kredses Karakter, for saa vidt tvivler vi ikke om, at Hensigten har været bedre end Evnen til at vurdere Situationen. Men selv den gode Hensigt kan ikke skjule, at det var en meget daarlig Gerning, disse Mænd gjorde paa et Tidspunkt, hvor Rigsdagen og Folkestyret var i en svær Krise. De paagældende Kredse startede med at søge Foretræde for Kongen, for overfor Majestæten at

forelægge Planer om Dannelsen af en Regering, der mere havde et Forætningsministeriums Karakter, og som stod uafhængig af Rigsdagen, — med andre Ord brød den parlamentariske Forbindelse.

Kongen.

Kong Christian har under hele Besættelsestiden staaet i den nøjeste Føling og det bedste loyale Forhold til Regering og Rigsdag. Kongen vilde naturligvis ikke drøfte Forslag af denne Art med uansvarlige Kredse; paa den anden Side havde de paagældende Mænd, der talte en Række kendte Navne, Krav paa at komme Landets Konge i Tale; men det blev dem betydet, at de i denne særlige Anledning kun kunde komme til at forelægge Kongen deres Planer i Statsministerens Nærværelse. Og det ønskede de heller ikke! I deres Kreds var der imidlertid en Diplomat med særlige Adgangsretigheder til Majestæten, og disse benyttede han til at faa afleveret sit Memorandum, som udtrykte Kredsens Ønsker. Statsminister Stauning fik naturligvis straks overladt Memorandumet til Viderebringelse til Samarbejdsudvalget. Efter en Forhandling mellem dette og Statsministeren, og med Kongens Tilslutning, udtaler Statsministeren derefter den

Holger Andersen, der var blandt de ukaldet nævntlige.

15. November 1940 i Folketinget i en politisk Tale:

„Jeg benytter derfor Anledningen til at udtale, at hele Regeringen, staa paa parlamentarisk Grund. Rigsdagen kan ikke lukkes ude fra Deltagelse i Dannelsen af Ministerium, og der er ingen i den samlede Regering — heller ikke Landets Konge, — som nærer noget Ønske om at handle udenom Rigsdagen. Der findes i Øjeblikket en loyalt Regering, og skal den ændres, maa det ske paa lovmæssig Maade, følgende dansk parlamentarisk Statsskik“.

Efter denne Tale sendte Samarbejdsudvalget en Tak til Kongen, fordi han havde bemyndiget Statsministeren til offentligt at stille Kongen paa Rigsdagens Side.

Samarbejdsudvalgets Tak til Kongen blev naturligvis sendt gennem Statsministeren, og i den paagældende Skrivelse fastslog Udvalget, at Forfatningens Aand og Bogstav kræver, at Ministeriet skal arbejde sammen med og være i Overensstemmelse med Folkets valgte Repræsentation, at Udvalget vil anse det for en stor Ulykke for Land og Folk, om denne danske forfatningspolitiske Linie blev brudt, og at man anser det for skæbnessvangert, om de vide og store Kredse, som de samarbejdende Partier repræsenterer, ikke fortsat direkte var repræsenteret i Rigsdagen.

Siden hørte man aldrig til Indblandingforsøg fra de paagældende Kredse. For en enkelt af Deltagerne (tidl. Højkommissær Holger Andersen) fik Aktionen ret ubehagelige Konsekvenser ved det senere kommende Landstingsvalg.

Gennem Regeringsændringen vilde Tyskerne bekæmpe Befolkningens Uvilje!

Dagene mellem Jul og Nytaar 1940 blev travle for det af Rigsdagen stærkt bemyndigede Samarbejdsudvalg. Saavel i dette som i Ministeriet var man i Tvivl om, at det var de Vises Sten, Udenrigsministeren præsenterede, naar han anholdt Statsministerens Afgang som klarende for Situationen. Iøvrigt havde man jo meget lidt at holde sig til. Noget skriftligt, forelaa ikke; kun Enkeltmands-Gesandtsens Henvendelse, og hvor langtid bagud den rakte, havde man intet Kendskab til.

En spændende Lodtrækning

Konservativ Ungdoms Landslotteri blev trukket i Gaar. Her ser man Fru Forsvarsminister Kraft trække den heldige Vinder. Det er den fra Frøslev nylig hjemvendte Filmfotograf Gunnar Wang, der holder Posen med Lodsedlerne.

En engelsk Flyver, som under Krigen nedlandede i Sydsjælland, blev af en dansk Lærer hjulpet med Toget til København. Træt af Rejsen satte han sig her til at sove, uden for den tyske Politivagt. Heldigvis fandt han en dansk Politibetjent, som sendte ham ud, til Toldvæsenet, der hjalp ham til Sverige.

RIBE AMT

rundt

Politiet tiltraadt

Politimester Andresen har taget fjorten Dages Ferie.

Endelig Onsdag Eftermiddag kunde det ripensiske Polititiltraadt. Den officielle Meddelelse herom gaar ud paa, at hele Styrken Kl. 13,30 stillede til Parole paa Politimesterkontoret, hvorefter Politifuldmægtig A. Z. Thilm afleverede Styrken til Politimester Henrik Andresen, der derefter tiltraadte Embedet, hvorefter Politiet indtraadte i sine normale Funktioner. Politimesteren meddelte umiddelbart efter Tiltraedelsen, at han agtede at foretage en Rejse i Indlandet, hvorfor Embedets første Fuldmægtig, A. Z. Thilm, vilde blive konstitueret som Politimester de første fjorten Dage.

Katedralskolens Jubilæumsfest bliver 13. August.

Udvalget, der er nedsat til at arbejde med Planerne vedrørende den store Fest, der skal afholdes i Anledning af Katedralskolens 800 Aar Jubilæum i Sommer har i Gaar Aftes holdt Møde og berammet Dagen for Festen til den 13. August.

Approberet Gaardhandel og Ansøgning om Approbation af en anden Handel.

Vilslev Sogneraad har afholdt sit ordinære Møde hos Jens Drøngesen, Jedsted. Alle Medlemmer var mødt. Der forelaa en Række ministerielle Cirkulærer. Lærereindeembedet ved Jedsted Skole er opslaaet ledigt. Indenrigsministeriet har givet Tilladelse til at Marinus Hansen, Jedsted, til Opførelse af et Beboelseshus. L. A. B. S Ribe Amtsudvalg bevilgedes 50 Kr. Landbrugsministeriet har approberet Salget af Jens Bøgesvangs Gaard til Therkel Helle, Jedsted.

Landinspektør Høj, Bramminge, ansøgte for Brødrene Aksel og Erik Brok, Vilslev, om Tilladelse til, at den af dem købte Ejendom maatte nedstykkes til 12 Tdr. Land og overdrages til Simon Hansen, Jernved. Sogneraadet vedtog at anbefale. Ribe Stiftamt meddelte, at der var anvist 6,900 Kr. i Motorskat. Der forelaa Skrivelse fra Bylederen i Ribe til Sogneraadet om at søge for at samle det af den tyske Værnemagt efterladte Militærgenstande sammen og opbevare dem. Ingvar Ebsen er antaget til at udføre Arbejdet. Fra Gaardejer Jens Olsen, Vilslev Spange, forelaa igen Ansøgning om Tilladelse til at drive Afholdsbeværtning i hans Ejendom. Sogneraadet vedtog enstemmig ikke at anbefale Andragendet. Om Skolespørgsmaalet vedtog man at søge en Forhandling med Amtsskolekonsulent Jungersen, Ribe.

Tysk Behandling af Brød.

I Aftes har Tyskerne ved Afslæsningsrampen ved Vejerboden paa Ribe Jernbanestation aflæst en hel Vognlastning Brød, hvoraf de senere hentede en Del. Resten fik Lov at ligge ude hele Natten. Adskillige af Brødene var allerede ved at være mugne, hvad der sammen med den skædesløse Behandling af Brødene ved Afslæsningsrampen ikke vidner højt om Tyskernes Respekt for Brødet.

Tre Fingre ødelagt i Kødmaskinen.

Falck var Onsdag i Tyed, hvor en lille Pige, Datter af Enkefru Anna Høj Jensen, havde faaet tre Fingre i Kødmaskinen og havde faaet de men Del læderet. Den lille Pige blev indlagt paa Sygehuset.

Fru Jensine Jørgensens Jordefærd

Fru Jensine Jørgensens hvide Baare var Onsdag henstillet i St. Catharinæ Kirke smukt pyntet med Foraarets første Bøgeløv og Pinselitjer, mens Skægt og Venners Blomsterhilsener omgav Kisten.

Til Indledning sang man Salmen »Jeg er træt og gaar til Ro«, og denne Salme brugte Pastor N. P. Nielsen i sin Tale. Gamle Fru Jørgensen havde opnaaet den høje Alder af 82 Aar, og man kan sige, at hun træt var slumret ind. Hun havde skabt et godt Hjem for sine Børn og været sine Børnebørn en god Bedstemor. Børnene sidder nu tilbage med Minderne, og dem kan de glæde sig over og tage frem. Det er altid med Vemod, man samles om en Kiste, enten det saa er ung eller gammel, der er gaaet bort. Naar det drejer sig om et gammelt Menneske, kan man ofte sige, at Døden kom som en Udløsning, og naar man talte med Fru Jørgensen under hendes Sygdom paa Sygehuset, kunde man mærke, at hun var en af de gamle. Men derfor møder vi altid Døden med Alvor ved en Baare, den taler til os om, at vi kun er her en Tid lang eller kort. Hos

Herren er der Udgang fra Døden, og dette Budskab trænger vi til, naar vi staar ved en Baare.

Pastor Nielsen sluttede med Ritualen og en Bøn, hvorefter man sang »At sige Verdens et Parvel«.

Paa Kirkegaarden forrættede Pastor Nielsen Jordpaakastelsen og afledede ældste Søn, Rodemester Jørgensen, takkede for venlig Deltagelse.

Sølvbryllup

Anken Pinsedag kan Arbejdsmand Hans Peter Hansen og Hustru Kirstine, f. Schmidt, Varming, fejre deres Sølvbryllup. H. P. Hansen, der er tres Aar, er fra Gram Sogn og deltog under forrige Verdenskrig i Kampene i Rusland, hvor han fik en Del Forfrysninger. Hans Hustru er født i Varming. I de første Aar af deres Ægteskab havde de en Ejendom i Varming, men allerede efter et Par Aars Forløb blev hans Hustru lammet. I 1925 brændte Ejendommen, men blev genopbygget. Nogle Aar efter blev den solgt paa Grund af Hustruens Svaghed, de flyttede til et Hus i Varming, og H. P. Hansen nedsatte sig som Arbejdsmand. Kirstine Hansen er trods Sygdom i Besiddelse af et godt Humør, og hun bliver omhyggeligt plejet af sin Mand, som altid hokler Hjemmet pent.

Bryllup.

Pinsedag vies i Ribe Domkirke Frk. Mimi Daviksen, Datter af Bagermester J. P. Daviksen, Ribe, til Gartner Svend Aage Boklt, Haderslev, Søn af Pantefoged Fr. Boklt, Ribe.

Frihedskæmper fra Ribe under Gestapos Pisk

Den unge J. P. Korsgaard fortæller om fem danske Gestapos Forhørsmetoder

Et Besøg ved Grænsen, hvor Frihedskæmperne fra vore Egne er indkvarteret

Danske Frihedskæmpere har jo overtaget Vagten ved Grænsen.

I Begyndelsen var Tyskerne meget forarget over at se civile Folk med Vaaben, og det kom til flere Stridigheder baade ved Tønder, Graasten og Skærbæk, og flere unge Frihedskæmpere maatte ofre Livet, men efterhaanden opdagede Tyskerne, at de var blevet de smaa, og saa blev der mere roligt.

Som Chefen for de danske Friheds-Grænsebevogtere i Tønder Politikreds, Kaptajn Digmann siger, fortsætter man nu ikke mere med at holde Vagt, fordi man er saa overvældende bange for, at Tyskerne skal lave Spræl, men fordi man vil vise Englænderne, naar de kommer, at det igen er vaabenføre danske Mænd, der staar Vagt ved Danmarks Sydgrænse.

Tolv Timers uafbrudt Arbejde

Vi træffer Kaptajn Digmann Søndag Nat Kl. 12 paa Tønder Politistation. Kaptajnen burde være segnefærdig af Træthed, han har arbejdet tolv Timer uafbrudt uden at faa den mindste Bid Mad og først nu har han en lille Pause, hvori han kan faa lidt til Livets Opretholdelse. Alligevel har han Tid til at svare os paa nogle Spørgsmaal.

Hvilken Del af Grænsen staar under Deres Kommando? spørger vi paa Vejen til Kaptajns Kvarter.

Tønder Politikreds, dvs. Grænsestrækningen fra Sofiedal til Højer. Og de Frihedskæmpere, der bevogter denne Del, er alle Vest- og Sønderjyder. Det er lokale Folk, jeg bruger, nemlig Frihedskæmpere fra Tønder, Ribe, Esbjerg, Varde, Brørup, Vejen og Folk, der lige er kommet fri fra Frøslevljren.

De var Lagerældste i Frøs-

lev?

Ja, jeg kom ogsaa lige ind i aktiv Tjeneste efter elleve en halv Maanedes Fangenskab, men det er herligt at komme igang igen og blive fri for Tyskerne.

Tyskerne havde Æren i Behold

Der maa være mange baade sørgelige og muntre Oplevelser fra Frøslev?

Jeg kunde sagtens fylde et Par Aviser med dem.

Har der været nogen Uroligheder ved Grænsen?

Næh, ikke udover de enkelte ved Tønder. Vi har det Standpunkt, at det er unødigt at spille Menneskeliv, og Mandskabet har faaet strenge Ordre til ikke at bruge Vaabnene, uden det er absolut tvingende nødvendigt.

Hvor finder man ellers Ribefolkene?

Saa vidt jeg ved har de i Øjeblikket en Pause i Vagten og er indkvarteret i Møgelstønder.

I Frihedskæmpernes Kvarter paa Sødangaard

Paa Grænsebevogtningskontoret, der er bemandet med Afdelingsledere indenfor Frihedsbevogtningen, faar vi opgivet de ripensiske Frihedskæmpers Kvarter, som er paa den store Marskgaard Sødangaard ved Møgelstønder kun faa Hundrede Meter fra Grænsen, og saa gaar Turen ud til vore egne Gutter.

Det er mørk og sen Nat, da vi naar Gaarden. Klokken er halv tre, og da vi nærmer os raaber en høj Røst: Hvem der! Saa er det bare at opgive Navn og Ærinde, for Karabinen, den staalhjelmede Frihedskæmper har under Armen, er skarpladt, og den Slags har man jo altid lidt Respekt for. Vagten, som er Brørupmand, oplyser, at der ligger tolv Ribefolk og tolv Brørupfolk paa Gaarden.

Paa en Gaard lige i Nærheden har et lignende Antal Vejenfolk Kvarter.

Lidt efter viser en Ribemand sig. Det er Bager From Nielsen og med ham som Fører staar vi lidt efter paa Gaardens mægtige Holort, hvor de 22 ikke vagthavende Frihedskæmpere ligger i deres sødeste Søvn i Halmen. Sagnetelig vækker vi en af dem. Det er Gymnasialst, Sportsmand og Frihedsmænd Jens Peter Korsgaard, som maaske hører til de Frihedskæmpere i Landet, der stærkest har oplevet Gestapos Forhørsmetoder og andre Uhyrligheder. Korsgaard er vant til at tage enhver Situation, og selv om han nu bliver trukket ud af sine bedste Drømme er han straks villig til at fortælle.

Ung Ripenser under Tortur i Landsforræderes Hænder

Vi maa hellere faa din Historie helt fra Begyndelsen.

Det vil sige fra den Dag, jeg blev taget for cirka tre Maaneder siden. Gestapo var den Dag i Byen hele Dagen. De var fire Mand, og det var om Formiddagen lykkedes dem at faa fat paa Thomas Petersen i Skandinavisk Beklædnings Oplag og lidt senere fik de ogsaa fat i vor Gruppens Leder, Kommis Sloth. Thomas Petersen og Sloth blev ført til Paavisning ved vort Samlingssted og Vaabenlager i Tange Plantage.

Da nogle af vi andre i Gruppen, Bent Skov, Edmund Lagoni, Svend Christiansen og jeg fik dette at vide, sneg vi os ud til Plantagen for eventuelt at komme de, der var fanget, til Undsætning. Svend Christiansen og jeg saa lige en anden af vor Gruppens Medlemmer, Knud Andersen, som ogsaa var søgt til Undsætning, staa udenfor Skoven, skrævende over sin Cykel, da pludselig de fire Gestapomænd sammen med Thomas Petersen kom ud af Plantagen. Andersen slog en Kuldbøtte over Cyklen, da Mændene fik Øje paa ham og søgte at flygte bort over Markerne, men Gestapoerne trak straks Revolverne, og Andersen blev ramt af seks Skud, heraf ramte en i Rygmarven, hvorved han blev fuldstændig lammet. Da Andersen, der jo nu er død af sine Kvæstelser, var blevet kastet ind i Bilen sammen med Thomas Petersen, kørte Bilen ind mod Byen. Jeg fulgte efter, men lige udenfor Tangegaard sprang pludselig to Gestapomænd op fra Grøften, og saa var det bare om at faa Poterne i Vejret. Jeg blev visiteret og alt det der, og saa førte Gestapoerne mig i Triumftog til Missionshotellet. Her kom jeg samme Aften ved Efttiden i et kort Forhør, og da jeg intet vilde udtale, fik jeg de første Øretæver.

Dagen efter blev alle fra vor Gruppe ført med Læge Svith i to Biler ført til Kolding. Jeg kom ind i Celle 26, hvor der allerede sad flere Frihedskæmpere.

Danske Gestapofolks Forhørsmetoder

Efter en Dags Forløb blev jeg hentet op paa Kommandanturen, hvor fem danske Gestapofolk foretog en Afhøring. Jeg blev ganske forbavset over den elskværdige Maade, jeg blev modtaget paa. Manden, der ledede Forhøret bød mig straks en Cigaret og sagde: »Naa Korsgaard, saa skal vi lige have Deres Sag bragt i Orden. Han foreholdt mig, at nu maatte jeg jo endelig tale Sandhed, for ellers vilde det desværre gaa mig lige som Jens Thue Jensen og andre navngivne. Derefter sagde han: »De er jo Medlem af en A i Gruppens, og saa tog han en Liste og læste Navnene paa alle Gruppens Medlemmer. Jeg maatte jo indrømme Medlemsskabet, hvorefter han spurgte mig, om jeg

havde deltaget i Sabotagehandlinger og illegale Møder og Vaabenkundskaab. Hertil svarede jeg Nej, men det troede de ikke, og saa var det ovre med Elskværdigheden. Cigaretten blev beordret skoddet i en Part og jeg fik Ordre til at tage Tojet af og blotte Overkroppen. Da det var gjort, holdt en af Mændene mig, mens to andre gav sig til at piske løs paa min nøgne Ryg med to Læderhundepiske, til jeg var lige ved at segne. Paa denne Maade fik de ud af mig, at jeg havde været med til to illegale Møder og Sprengningen af Vandtaarnet, samt at jeg havde deltaget i Vaabenundervisningen og Undervisning i Brug af Spængstof i Tange Plantage. Derimod fik de mig ikke til at indrømme, at jeg havde været med til Vaabenuddeling hos Svend Christiansen. Jeg opdagede nemlig, at de ikke paa det Punkt var saa godt underrettede, som de vilde give det Udseende af. Lederen sagde nemlig til mig, at jeg havde været med sammen med Svend Haldager og Thomas Petersen, men jeg havde nu gjort det sammen med Svend Christiansen og Thomas Petersen — og saa sagde jeg ikke noget. Af den Slags Forhør oplevede jeg tre, hvorefter jeg baade blev pisket, slået med Knytnæver og sparket.

Hvordan var Kosten?

I de første tre Uger var der i allerhøjeste Grad Smalhans, vi fik tynd Suppe, Fisk o. l. i smaa Portioner, men derefter begyndte Vagtposterne, der var tyske Værnemagtsfolk, og som helt stod paa vor Side, at smugle Mad ind til os, og saa blev det betydelig bedre.

Og den sidste store Dag?

En ufattelig vidunderlig Oplevelse

Det var en ufattelig vidunderlig Oplevelse. Vi var efterhaanden blevet klar over, at vi var de næste, der stod for Tur til København, og sandsynligvis til Dødsdom, da Lederen af den illegale Gruppe i Kolding pludselig i Fredags stillede i Fængslet paa Staldgaarden. Alle Celledøre blev aabnede, og vi faldt hinanden om Halsen og græd for en stor Dels Vedkommende af baade Glæde og udløst Spænding.

Vi sang »Der er et yndigt Land« og udbragte et nifaldigt Leve for Kongen, hvorefter vi gik tilbage til Cellerne i Forvisning om, at vi vilde være fri Lordag. I Natens Løb prøvede SS-Tropper at storme Lejren, men de blev med Tab af tre Mænd fordrevet af danske Frihedskæmpere og Kl. 10 blev Fængslets Porte slaaet paa vid Gab og vi vandrede ud mellem de to største Menneskerækker, jeg nogensinde har set. Folk jubede, og vi jubede med. Det var en uforglemmelig Oplevelse. Midt på dagen fik vi under festlige Former hos en kendt Koldingborger, og saa gik Turen pr. Bli til Ribe — Resten kender Ripenserne.

Paa Vagt ved Danmarks Grænse

Du gik straks i aktiv Tjeneste igen?

Ja, det maatte jeg. Kl. 15 meldte vi os paa Stationen, og Kl. 16 havde vi den første Vagt, og den gik jeg endda med min gode gamle Karabin, som jeg det meste af Tiden har haft liggende hjemme i Kælderen.

Der er nu Brug for os her ved Danmarks Grænse, og saa maatte vi selvfølgelig med. I Øjeblikket ligger vi dog stille her, men vi skal senere ud til Afsløring.

Korsgaard naar lige at bede hilsen, dephjemme, saa bliver Samtalen afbrudt af From, der maa meddele, at der ikke er mere Tid.

Vor elskede lille Morten
Augusta Schmidt
 Enke efter Stadsingeniør Schmidt
 sov ind Onsdag den 8. Maj
Poul og Asta Bahnsen
 Aalborg.
 Begravelsen finder Sted Lørdag den 19. Maj Kl. 14 fra Sdr. Kapel paa Solbjerg Kirkegaard i København.

Ligkistemagasinet
 Strandbygade 15, anbefales. Stort Udvælg i Ligsenge og Ligtøj. — Alt vedrørende Begravelser ordnes. — Ligvogn — Ligbil.
 S. H. Jessen, Telf. 982, Esbjerg.

Fanø-Esbjerg Færgeri
 Paa SONDAGE udfores Færgen indtil videre saaledes:
 Fra Esbjerg: Kl. 9,00 — 18,30
 Fra Fanø: Kl. 9,30 — 19,00
 Paa HVERDAGE vil Færgen ikke blive ødret foreløbig
Nordby, Fanø Postkontor

Den konservative Kvindekreds

afholder Generalforsamling paa Grundtvigshus Onsdag den 23. Maj Kl. 15.
 Dagsorden: 1. Lovene.
Bestyrelsen

KOSMORAMA

ESBJERG
 Kl. 17 og 19
 Joe E. Brown i
 Det amerikanske Lystspil

6 Dages Løbet

Forsalg fra Kl. 17, Telf. 179.

Kino-Teatret

Kl. 17 og 19
 MADELEINE CARROL og
 PETER LORRE

Hemmelig Agent

En spændende ENGELSK Kriminalfilm
FORBUDT FOR BØRN

Forsalg fra Kl. 15.
 Telefon 2782.

DANCKWARDTS
Bar-Intime

Hver Aften spiller og synger Hyggopianist
ARTHUR HECHT
 Stemning
 Hygge
 Humør

Svend Rindom: Den gamle Præste-gaard.

— 129 —

ikke med at følge hans Befaling. Morten — min Søn — vær nu igen hjemme her, og del ondt og godt med dine kære.

Morten faldt med Taarer i Øjnene i sin Fars Favn. „Tak“ var det eneste, han formaaede at fremstamme.

Rønning rystede smilende paa Hovedet.
 „Nej, næst. Gud maa vi takke hende“ — han pegede paa Rikke. — „hun fik igen mit Hjerte til at banke — befriet og let.“

Han strakte kærligt Haanden ud mod Rikke, som nu tog den uden ringeste Skælven: „Og ikke mindst for dig — min ny Datter.“

Glæden havde nu lagt sig over dem alle — undtagen over Johannes. Han stod for sig selv og saa ned i Jorden. Der var vrede Rynker i hans Pander. Kold og ubevægelig stod han.

Fjortende Kapitel.

Og Dagene gik.

Smilet havde atter holdt sit Indtog i Ulstrup Præstegaard. Tiden syntes at være skruet nogle Aar tilbage. Paa ny hørte man Rønnings glade Sang gennem Stuerne, paa ny var hans Prædikener i Kirken fyldte af Lyshed og Trøst, paa ny havde han jo sin tabte Søn hos sig.

Og Mathilde smilte, men Sorgen bar hun sta-

Alle, der har været fængslet af Gestapo

anmodes om at indgive en kortfattet Redegørelse om, hvornaar Fængslingen skete og hvor længe den varede til Rekrutteringskontoret, Adr. Luftværnskontoret, Skolegade 54, Esbjerg. Kontortid 10—12 og 2—6.

Danmarks Frihedsraad
 Lokalkomiteen for Esbjerg.

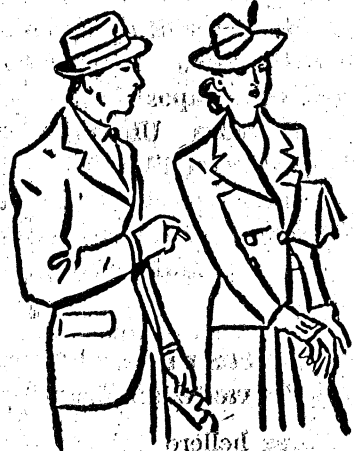
Søbadeanstalten aabnes

Lørdag den 19. d. M. Kl. 13.

Badeudvalget, den 8. Maj 1945.

P. U. V.

Aage Andersen.

De finder altid

HABITTER
 KJOLER
 FRAKKER
 BØRNETØJ
 SENGTOJ
 GARDINER og STORES
 DIVANTÆPPER
 GULVTÆPPER
 SENGTEPPER
 Kulørte og hvide DUGE
 MØBLER

Varemessen

Danmarksgade 55 o. G. — Esbjerg.
 Telefon 1979.

Statsautoriseret Revisor

NIELS HØLGE

Kontor er flyttet til Kongensgade 6

Gunnar Alstrup
 Landsretssagfører

Englandsgade 7 (Hjørnet af Havnegade.) Telefon 577 og 578 — Esbjerg.

Mygge-Bar (Intime)

Havnegade 75

Hverdage Kl. 16 — Søndage Kl. 10

Fanø Navigationsskole

Forstander G. Sørensen
 Telefon Fanø 17
 Forberedelser til alle nautiske Eksaminer samt Radioeksperimentprøver

Vil De købe?

Vil De sælge?

Vil De bytte?

En god Handel-begynder ofte med en lille Annonce i

ESBJERGBLADET

Telefon 48 og 249

GODE BØGER

Den nye Litteratur
 Bøger for Ungdommen
 Dreng- og Pigebøger
 Billedbøger
 Malebøger
 Fagbøger
 Haandbøger
 Kogebøger
 Lærebøger
 Moderne og klassisk Musik

I STORT Udvalg

C. Winthers Boghandel

Kongensgade 39 Esbjerg

Brøndum Sogns Sparekasse,

Skolegade 19. Kontortid: Onsdag og Lørdag fra Kl. 10—12. — Ojesing Tirsdag fra Kl. 3—5. — Telefon 23 Guldager og 328 Esbjerg.

Husk

„Barnenes Kontor“

med TØJ og GAVER

Telefon 2159.

Bagermestrenes Rugbrødsfabrik

leverer Byens bedste Brød

Eneret paa Ceres Normalbrød

Den almindelige Sygekasse

Skolegade 18

Telefon 2591

Kontortid: 10—12,30 og 14—15, Fredag tillige 17—19, Lørdag kun 10—12,30

Betal Kontingentet rettidigt, saa Rettighederne altid er i Orden

Tag Medlemsbogen med under Rejse, Ferie eller Evakuering og henvend Dem i Sygdomstilfælde til den stedlige Sygekasse.

Bestyrelsen.

Den bedste Hvile Øjnene naar, hvis Viggo Christensens Briller De faar

Alt Murerarbejde

udføres, saavel nyt som Reparationer, til billigste Priser.

E. Jannsen,

Entrepreneur- og Byggeforsretning, Jernvej 55, Esbjerg, Tlf. 3026.

DAGENS TILBUD

Annoncer om

* PLADSER
 * EJENDOMME
 * LEJLIGHEDER
 * KØB og SALG

optages for eet Blads Pris i følgende Blade:

Ribe Stifts-Tidende · Slesvig-Posten · Esbjergbladet

PLADS TILBYDES

En flink Formiddagspige
 eller Konehjælp. 2 a 3 Timer daglig søges straks.

Fru Nordahl Christensen,
 Grønnegade, Ribe.

Isenkram-Lærling

Ung Mand med Lyst til Handel antages straks eller senere.

Arnold Nyborg, Ribe.

En god Plads

faar man lettest, hvis man har gode anbefalinger. Lad Deres Anbefalinger trykke, saa De altid har nogle ved Haanden. Man bør aldrig medsende originale Anbefalinger!

Trykningen besørges samvittighedsfuldt og billigt paa Stiftsbogtrykkeriet i Ribe, Tlf. 218.

Husbestyrerinde

En flink og dygtig Pige, ikke for ung, gerne KUK'er, kan faa en let og selvstændig Plads 1. Juni paa en Landejendom. Kun indvendig Gerning.

Søren Hansen,
 Hastrup pr. Fredericia.

Stuepige

Afdelingspige

Køkkenpiger

Vaskeripiger

antages snarest.

Ribe Amts. og Bys Sygehus.

KØB OG SALG

Staaltraadvæv sælges

Finmasket, 30 Stk, 48X100 cm. Brugt til Sikring af Vinduer.

Ribe Stifts-Tidende.

Ny Herrecykel byttes

med god, gerne brugt, Damecykel. Billet makt. »114« til Ribe Stifts-Tidendes Kontor, Ribe.

FORSKELLIGT

Kæmpe-Bogpakker

Enestaaende billigt Tilbud i gode brugte Bøger til de lange Aftener.

10 forskellige Bøger... Kr. 3,85
 20 forskellige indb. Bøger... Kr. 6,85
 20 forskellige indb. Bøger... Kr. 10,85
 20 Drengbøger... Kr. 10,85
 40 forsk. smaa Kriminalromaner... 6,85
 50 forsk. Ugeblade og Hefter... 5,85
 + Porto, 2 Pakker portofrit. Bestil i Tide.
 Antikvariatet Niels Ebbesenvej 22, København V.

HYGIEJNISKE

GUMMIVARER

sendes diskret pr. Efterkrav eller mod Forudbetaling i Frimærker eller ved Indbetaling af Beløbet paa Postkonto 1018. Varer med 3 Aars Garanti Kr. 8,- pr. Dussin. SPECIAL-IMPORTEN, Egirsgade 53, København, N.

— 130 —

dig i sit Hjerte — som et mildt Slør, hun aldrig skulde befries for. Men hun levede med i de andres Glæde — hun glædede sig med dem.

Kun Johannes var blevet tavser. Rynkerne i hans Pande var ikke forsvundet. Tanketung og utilnærmelig gik han rundt i Præstegaardshavens Gange. — mere og mere alene, uden Rikkens Følgeskab. Hans lille Kæreste lagde Mærke til dette med Ængstelse. Kunne det tænkes om Johannes, at han var misundelig — kunde det tænkes? Tankerne nagede i hende. Nej vist kunde det ikke tænkes; Johannes, som jo skulde være Præst og som var saa god. Men alligevel — med hvassø Øjne saa han paa sin Bror.

Hvad Forholdet mellem Rikke og Rønning angik, saa var det det hjerteligste, som tænkes kunde. Præsten saa næsten op til sin lille Svigerdatter fra den Dag, hun aabnede hans Øjne.

Det blev Fredag. Forlovelsesgildet skulde fejres. Kun faa var indbudt. Rønning havde ønsket igen som i gamle Dage at samle en snæver Kreds om sig i hyggeligt Samvær — og det lykkedes fuldt ud.

Man morede sig, passerede, gik Tur i Haven, og Timerne fløj af Sted.

Det var blevet hen under Midnat. I den store Havestue var alle Lys tændt. Ved det store runde Bord med det fine haandknippede Tæppe sad Da-

merne beskæftiget med deres Syarbejder, mens Samtalen gik livligt.

Det var Mathilde, Fru Selchau og Konsulenten, der her havde slaaet sig ned. Ude i Haven tumlede de unge sig med Morten og Rikke i Spidsen og livligt efterfulgt af Degnen Mullerup, der altid holdt til ved Ungdommen og Drikkevarerne, samt Jutta og Clara, Fru Selchous to Børn, lige hjemvendt fra et Københavnerophold.

Johannes havde hurtigt skilt sig ud fra dem. Han gik alene op og ned i de mørke Gange og tænkte — paa hvad vidste han vist ikke engang selv, men mørke Tanker var det.

Naa, men for at vende tilbage til Havestuen. I dens anden Ende sad Rønning og hans Bror Julius samt Forpagteren Schrøder og Godsejer Selchau grupperede om Spillebordet. De var ved deres uundgaelige L'hombre, og Snakken og Latteren skyllede fra dem. Deres Piber sendte en niigennemtrængelig Taage ud i Rummet, og omknap med dem dampede Rømtoddyen ved deres Side. Rønning nippede af og til til den — Selchau gjorde det ofte.

De forskellige Stemmer slog sammen i en sumrende Mumlen, en egen Velværets Kurren, som ikke i lang, lang Tid havde været hørt i Præstegaarden.

Fru Selchau fortalte under store Armbevægelser en Historie fra København, som hun havde hørt

— 131 —

Russiske Kampvogne i Berlin

De russiske panservognssoldater i Berlin hviler ud for første Gang siden Marts fra Ode til den tyske Rigs hovedstad. Fra Kampvognen betragter de Byens første Indbyggere, som vover sig frem fra Kældrene.

RADIO-PROGRAM

Fra 20. Maj til 26. Maj

ESBJERGBLADET

SØNDAG

DEN 20. MAJ
(Pinsedag)

10,00: Gudstjenesten i Christiansborg Slotskirke. Prædikant: Sognepræst O. Guldsmid.
Salme-Nr.: 295 (S. S. 590, V. 1-8), 273 (S. S. 637), 233 (S. S. 195). — 297 (S. S. 663).
12,30: Presse.
17,00—17,30: Aandelige Sange.
C. D. F. Weyse: Nu vaagne alle Guds Fugle smaa. I fjerne Kirketårne hist. F. P. E. Hartmann: Lær mig Nattens Stjerne. Edv. Grøeg: Du, Herre, som er stærk og stor. Ungbirken, Ths. Laub: Her vil ties, her vil bies. Aftensuk.
Koncertsangerinde Elise Jens.
Ved Flyglet: Folmer Jensen.
17,30—18,20: Danmark 2.
Dansk Landskab.
Tilrettelagt af Profs. Ejnar Thomsen. Medvirkende: Sverre Friberg, Anna Hagen, Poul Juul, Albert Luther, Christen Møller, Lasse Nørlund, Erik Sjøberg, en Dobbelkvartet.
Ved Flyglet: Esther Vagnung.
18,20—18,30: Gramofonplader.
D. Buxtehude: Send hid din Engel. Københavns Dreng- og Mandkor.
Gerhard Raff: (1. Violin). Erling Bloch: (2. Violin). Hans Karsow (Bratsch). Torben Anton Svendsen (Violoncel). L. Hegner (Kontrabas). Finn Videre (Orgel). Dir.: Mogens Woldike.
18,30: Vejmelding.
18,35: Presse og Sport.
19,00—19,10: Aktuelt.
19,10—20,00: Palmatoke.
Scener af: Kampelivets Undergang. Af N. F. S. Grundtvig.
Bearb. for Radio.
Instruktion: Oluf Bang.
Personerne: Harald Blaatand (Thor-kild Roose). Pops. hans Kjerik (Einar Juul). Palmatoke. Jomsborgs Hovding (Eyvind Johan Svendsen). Erolin. hans Farbrøder. Haralds Hirdmand (Vold. Møller). Vagn. Aagesen. hans Sonnesøn (Poul Ege). Bue Digre (Kat Holm). Slevald (Martin Hansen). Odinkar (Poul Reumert). Haralds Sendeud (Vagn Kramer). En Joms-viking (Aage Brandt).

MANDAG

DEN 21. MAJ
(2. Pinsedag)

10,00: Gudstjenesten i Domkirken i København. Prædikant: Stiftsprovst, Dr. theol. Paul Brodersen.
Salme-Nr.: 306 (S. S. 182), 273 (S. S. 687), 277 (S. S. 183). — 285 (S. S. 170, Vers 1-5).
12,30: Presse.
17,00—17,30: Ugerenven.
(Gør Piger og Drengene).
17,30—18,00: Emmerich Kálmán.
Radio-Orkestret. Dirigent: Ernst Hye-Knudsen.
18,00—18,30: Hvad de engelske Soldater synger.

Gramofonpladeopptour.

18,30: Vejmelding.
18,35: Presse og Sport.
19,00—19,15: Familien Hansen.
Lystspilssituation af Jens Locher.
Personerne: Aage Hansen (Aage Schmidt). Gerda, hans Kone (Ellen Royvig).
19,15—19,40: Pige-koret synger — med Radio-Ensemblet. Dir.: Teddy Petersen. Randi Norvang (Klaver).
19,40—20,00: Foredrag.

TIRSDAG

DEN 22. MAJ

12,30: Presse.
17,20—17,30: Presse.
Borskurser, Varenoteringer m. v.
17,30—18,00: KONCERT.
Radio-Ensemblet. Dirigent: Teddy Petersen.
18,00—18,15: Aktuelt.
18,15—18,30: Det russiske Sprog. 2.
Professor, Dr. phil. A. Stender-Petersen.
18,30: Vejmelding.
18,35: Presse.
19,00—19,20: Sønderrjylland. 2.
19,20—20,05: Nyere dansk Musik.
Radio-Orkestret. Dir.: L. Grøndahl.
Knudage Rissager: Den krollede Brils. (1. Gang). N. O. Raasted: Symfonisk Suite over H. C. Andersens Melodier. Opus 68. (1. Gang).
20,05—20,45: To Veinere.
Hørespil af H. P. E. Hansen.
Instruktion: Einar Juul.
20,45: Presse.

ONSDAG

DEN 23. MAJ

12,30: Presse.
17,20—17,30: Presse.
Borskurser, Varenoteringer m. v.
17,30—18,15: Gamle Mestere.
Radio-Orkestret. Dir.: L. Grøndahl.
Joh. Rosenmüller: Suite Nr. 2 af "Studentermusik". For Strygeorkester og Cembalo. — G. Fr. Händel: Koncert for Obo, Strygeorkester og Cembalo. g-moll. Solist: Soloobolst Mogens Steen Andreassen. — J. H. Rameau: Koncert Nr. 3 for Strygeorkester. La Fourqueray. Fuga. La Cupis. La Marais.
18,15—18,30: Engelsk Undervisning. 2.
(For lidt viderekomne).
Rektor P. Bøisen.
18,30: Vejmelding.
18,35: Presse.
19—19,40: Aarhus under Besættelsen.
Jens Fr. Lavretz.
19,40—20,10: KONCERT.
Radio-Ensemblet. Dirigent: Teddy Petersen.
20,10—20,30: Reportage.
20,30—20,45: Violinsoli.
Kgl. Kapelmusikus Henrik Sachsenkjold. Ved Flyglet: Folmer Jensen.
20,45: Presse.

TORSDAG

DEN 24. MAJ

12,30: Presse.
17,20—17,30: Presse.
Borskurser, Varenoteringer m. v.
17,30—18,00: (For Piger og Drengene).
18,00—18,30: Kammermusik.
Joh. Svendsen: Strygekvartet, a-moll. Opus 1.
Bretning—Bachs-Kvartetten: Kgl. Hofviolinistinde Gunna Breunby. Storm (1. Violin). Kgl. Kapelmusik Hans Karsow (2. Violin) og Axel Jørgensen (Bratsch). Paulus Bachs (Violoncel).
18,30: Vejmelding.
18,35: Presse.
19,00—19,25: Dansk Blindesamfund.
I Anledning af Landsindsamlingen. Tale. Formanden for Dansk Blinde-samfund Ernst Jørgensen.
Støbnier. Hørebillede af Poul A. Jørgensen. Instruktion: S. Wantzin. Personerne: Preben (Poul Juul). Oscar (Karl Gustav Ahlefeldt). Niel (Palle Huld). Kirsten (Vera Huhs). Anny Glahn (Betty Vohund). Direktøren (Victor Montell). Kontorjamen (Gudrun Stephensen).
19,25—20,00: KONCERT.
Radio-Orkestret. Dirigent: Ernst Hye-Knudsen.
B. Smetana: Ouverture til Op. „Den solgte Brud“. Cl. Debussy: Forspil til „En Fauns Eftermiddag“. A. Borodin: Polowetzerdans af „Fyrst Igor“. Slavindernes Dans — De vilde Mænds Dans — Bueskytternes Dans — Ensemble.
20,00—20,25: Nordiske Digtere ved Mikrofonen:
Hjalmar Gullberg.
Indledning: Lektor, Dr. phil. Valfrid Palmgren. Munch-Petersen.
20,25—20,45: Novelle af M. Goldschmidt.
Skuespillerinde Tudiik Johansen.
20,45: Presse.

FREDAG

DEN 25. MAJ

12,30: Presse.
17,20—17,30: Presse.
Borskurser, Varenoteringer m. v.
17,30—18,00: KONCERT.
Carl Rydahls Ensemble.
Niels W. Gade: Mariotta. Lystspil. Ouverture. Helse: Udtog af „Drot og Marsk“. Fantasi over Hans Hartvig Seedorff Pedersens og Niels Clemmensens „En lystelig Visebog“ ved Carl Rydahl. Herman Sandby: Berceuse. Theodor Poulsen: København. nermarch.
18,00—18,15: Aktuelt.
18,15—18,30: Svensk Undervisning.
Lektor, Dr. phil. Valfrid Palmgren. Munch-Petersen.
18,35: Presse.
18,35: Radioavis.
19,00—20,25: Modern.
Eventyrspil af Helge Rode.
Bearb. for Radio.

Musiken af Carl Nielsen.
Den musikalske Ledelse: Grøndahl.
Instruktion: Oluf Bang.
20,25—20,45: Reportage.
20,45: Presse.

LØRDAG

DEN 26. MAJ

12,30: Presse.
17,20—17,30: Presse.
Borskurser, Varenoteringer m. v.
17,30—18,15: Dansemusik.
Radio-Dansorkestret. Dirigent: Teddy Petersen.
Refrainsang.
18,15—18,30: Fransk Undervisning.
(Hefte 2).
Lektor C. S. Troensegaard.
18,30: Vejmelding.
18,35: Presse.
19,00—19,20: Foredrag.
19,20—20,00: Nordisk Musik.
Radio-Orkestret. Dir.: L. Grøndahl.
Franz Berwald: Ouverture til Op. „Estrella di Sorla“. — Aug. Windling: Koncert-Allegro for Klaver og Orkester. c-moll. Opus 29. Solist: Folmer Jensen. — Joh. Hayvorsen: Norske Eventyrbilleder Suite. Feik. Frinssens og den store Trokt. Prinssens kommer ridende paa Bjønnen. Troldehens Indsøg i det blaa Bjerg. Smaatroldehens Dans.
20,00—20,35: Hvor skaa, danske Dig-tore i Dag?
Hans Kirk.
Tilrettelagt af Lektor Oluf Friis.
Medv.: Oluf Friis og Hans Kirk.
20,35—20,45: Peter Høise.
Vaarsang i Host. Jeg mindes vel et Sted. Naar Svanebrydende. Aften paa Loggæsen. Skovensomhed. Den unge Lærkes Foraarssang. Operasangerinde Ingeborg Schleihs.
Ved Flyglet: Folmer Jensen.
20,45: Presse.

Stifteren af Danmarks Frihedsraad var en ung Officer fra Montgomerys Styrker

København, Fredag, KG.
KØBENHAVN lyldes i disse Dage en ung Frihedskæmper »Jørgen«, en ung dansk Officer fra Montgomerys Styrker.

Han betragtes iøvrigt som Stifteren af Danmarks Frihedsraad, idet han i sin Tid, da han var kommet til Danmark som Faldskærmsjæger, paa en Spadseretur i Dyrehaven sammen med Professor Mogens Fog drøftede Nødvendigheden af Oprettelsen af et Raad, der kunde samle hele Frihedsbevægelsen under et, og man blev enig om at oprette Raadet under Navnet Danmarks Frihedsraad.

Den Maade, Jørgen« kom til Danmark under Krigen var iøvrigt ret dramatisk. Han kom med en engelsk Jager, der blev stærkt beskadiget af Tyskerne ved Valsø, saaledes at der gik Ild i den. Det lykkedes i det sidste Øjeblik »Jørgen«, at springe ud i Faldskærm. Ved Landingen paadrog han sig nogle Kvæstelser og flakkede rundt i fyrrer Timer, idet han holdt sig skjult om Natten. Omsider Omsider lykkedes det ham paa en Bondegård at laane en Cykel, og nogle Timer senere var han i Sikkerhed hos Venner i København.

Fabrikationen af Mælkeflasker gaaet i Staa

København, Fredag, KG.
Fabrikationen af Mælkeflasker er gaaet i Staa paa Grund af Brændselsmangelen. Der ligger deri en Trusel overfor Mælkeproduktionen som Helhed.

Et ukendt Skuespil af Kaj Munk

Skuespillet er personlig skænket Poul Reumert, der vil læse det i Koncertpaleet.

København, Fredag, KG.
I Dag otte Dage vil kgl. Skuespiller Poul Reumert i Koncertpaleet oplæse et hidtil ukendt Skuespil af Kaj Munk. Det er i syv Billeder og er skænket Poul Reumert af Kaj Munk selv. Der findes kun dette ene Eksempel af Skuespillet.

Endnu en Departementschefstilling i Finansministeriet

København, Fredag, KG.
FOLKETINGETS Finansudvalg tilftraadte i Gaar et Forslag fra Finansministeriet om Oprettelse af endnu en Departementschefstilling i Finansministeriet og at fungerende Departementschef Dige udnævnes til denne Post. Han skal under sig have Statsgeldsomraadet og bl. a. føre Forhandlinger om alle udenlandske Laanesager.

Københavns Vekselkurser

De med * beegnede Kurser, er nominelle. — Selgerkurs: Betalingstilfaldet forudsat.

	I Dag	I Gaar
London	19,34*	19,34*
New York	4,79	4,79
Berlin	191,80	191,80
Paris	10,85	10,85
Bruxelles	76,80	76,80
Zürich	111,80	111,80
Rom	suspenderet	
Madrid, unoteret		
Amsterdam	254,70	254,70
Stockholm	114,15	114,15
Helsingfors	9,83	9,83
Oslo	109,00	109,00

Clearing:		
Berlin	191,57	
Helsingfors	9,70	
Rom	end.	
Bukarest	322	
Rejsemarkt	134	
Zürich	111,02	
Kaunas	86,70	
Sofia	590	
Stockholm	114,02	
Oslo	108,85	
Madrid	45,13	
Bruxelles	76,63	
Athen, unoteret		
Paris	9,59	
Amsterdam	254,02	

* * *

— 132 —

af sine Børn, om en ung Pige, der ved en Sygdom mistede næsten alt sit Haar; Lægen havde beordret det klippede ganske tæt ind til Hovedet.

Axelline udstødte et Raab af Forfærdelse: „Gud — saa kom hun jo til at ligne et Mand-folk!“

Fru Selchau nikkede: „Fuldkommen, ja,“ fortsatte hun, „hun hulkede som et Barn i Juttas Arme.“

„Ja, det kan jeg da forstaa,“ kom det medfø-lende fra Mathilde.

„Hvad er mit Liv uden Fletninger, sagde hun,“ Fru Selchau lagde beskrivende sit Ansigt i de be-drøveligste Folder, som var det hende, der havde mistet Haaret. „Og ingen Steder kunde hun vise sig — og vil I blot tænke — hendes Kæreste slog op med hende af samme Aarsag.“

„Ja, det kan jeg saameget ikke forstaa,“ sagde Konsulinden impulsivt. „En forlovet uden Haar.“

Man drøftede denne interessante Affære vi-dere, og nu steg Latteren henne fra Spillebordet. Rønning pegede triumferende paa sin Bror:

„Kom nu med din Spadille, lille Julius. Du sid-der jo med den!“

Julius trak paa Skuldrene og lagde sit Kort med en skælmisk Mine.

Rønnings Latter steg endnu et Par Grader:

— 133 —

„Jeg vidste det — ha, ha!“

Selchau lænede sig over mod Præsten:

„Ja, jeg saa nok, du havde Øjnene i din Brors Kort, lille August,“ sagde han med et Gavyveblink i Øjnene.

„Maa jeg ikke bede mig fri —“ bruste Rønning op.

Men Selchau nikkede som den, der ved sit, og henvendte sig i Stedet til Julius:

„Jeg siger Dem, Hr. Stiftamtmand — ved et Spillebord er Deres ærværdige Broder ganske uden Samvittighed. Han snyder, saa Vandet driver af ham.“

Den sidste Sætning blev sagt saa højt, at den naaede Damiernes Bord. Fru Selchau tav midt i sin Beskrivelse og sendte sin Mand et vredt Blik:

„Saa, Otto!“

Men Rønning rystede leende paa Hovedet til hende: „Lad ham kun, Emmy. I Aften vredes jeg ikke.“

„Bravol!“ Selchau slog ham paa Skulderen, at-ferede en Del oppe. „Du begynder jo at arte dig!“ Han stødte sit Glas mod Rønnings: „Prægtig Aften, August — prægtig Aften!“

Man havde lagt Kortene. Rønning tog dem, blandede dem og delte dem atter ud.

Selchau var nu brandrød i Ansigtet. Han læ-nede sig tværs over Bordet lige for Næsen af den

forbavsede og stillfærdige Schrøder over mod Stift- amtmand Julius Rønning:

„Sig mig en Gang, Hr.“ — han tog Tilløb til Navnet — „Stiftamtmand —“

Han rømmede sig og skottede mod Rønning.

„I al Fortrolighed — og — konfidentielt —“

Stiftamtmanden nikkede — Selchau tog sig til den strømmende Flip, saa spurgte han: „Hvordan er Pigerne i Viborg, hva?“

Julius Rønning blev rød i Hovedet og rømmede sig beflippet; hans Bror saa det.

„Otto — Otto!“ advarede han strengt.

„Herregud,“ Selchau slog allfavnende ud med Haanden, „du har jo givet mig frit Lejde.“

Lidt efter drejede han om paa Stolen og blin-kede over til Damierne: „Morer I jer godt?“

Emmy sendte ham et køligt Blik: „Jo, mange-Tak,“ svarede hun hvast, „vi har det yndigt.“

Selchau lo højt og kyssede paa Fingre til hende: „Vi ogsaa, min Putte.“

Julius Rønning fæstede lidt ængstet Øjnene paa sin Søster Axelline, der i dybe Drag tømte sit Toddyglas.

„August, vil du behage at se vor gode Søster,“ sagde han til Broderen. „Det er vist den anden Toddy i Aften.“

Rønning nikkede. Saa tog han sin Pibe ud af